

Univerzita Karlova v Praze

Pedagogická fakulta

Katedra primární pedagogiky

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Instituce pro děti 0-3 let v České republice

Facilities for children 0-3 years in Czech republic

Lenka Heroldová

Vedoucí práce: Ph.Dr. Jana Kropáčková, Ph.D.

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Učitelství pro mateřské školy

2016

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Instituce pro děti 0-3 let v České republice vypracoval/a pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Praha 14.7.2016

.....

podpis

Ráda bych poděkovala paní PhDr. Janě Kropáčkové, PhD. za její cenné rady a čas, který mi věnovala při zpracovávání bakalářské práce. Dále děkuji všem zařízením, která jsem mohla v rámci výzkumného šetření navštívit a která mi pomohly uskutečnit dotazníkové šetření. Mé poděkování patří i všem rodičům, kteří si našli čas a poskytli mi potřebné informace. A v neposlední řadě bych ráda poděkovala své rodině za trpělivost a podporu při psaní bakalářské práce.

ANOTACE

Cílem práce je zmapování institucí nabízejících péči o děti od narození do tří let věku a jejich dostupnost v České republice. Teoretická část je stručně věnována rodinné politice v České republice a jejím cílům. Dále jsou prezentovány možnosti péče o takto malé děti v zahraničí. Stěžejní část představuje přehled zařízení denní péče pro děti 0 -3 let v České republice. Praktická část je koncipována prostřednictvím kombinace kvalitativního a kvantitativního výzkumu. Empirická část je vystavěna na základě případových studií vybraných zařízení. Empirická část je realizována kombinací několika výzkumných metod: pozorování, nestrukturovaný rozhovor, analýza dokumentů, dotazníkové šetření. Dotazníkové šetření mezi rodiči v České republice bylo zaměřeno na dostupnost zařízení, motivaci rodičů pro umístění dětí do zařízení a jejich kritéria při výběru a také spokojenost se zařízením, které jejich dítě navštěvuje. V závěru práce jsou shrnuty získané údaje.

KLÍČOVÁ SLOVA

rané dětství, dítě předškolního věku, jesle, mateřské školy, péče, rodinná politika, zařízení denní péče, rodiče

ANNOTATION

The Purpose of this thesis is to map the institutions providing care for children from birth to three years of age. The theoretical part is devoted to a brief family policy in the Czech Republic and its goals. Further options are presented to care for the little children abroad. The fundamental part is a list of day care facilities for children 0 -3 years in the Czech Republic. The practical part is drawn through a combination of qualitative and quantitative research. Empirical part is built on the basis of case studies of selected institutions. Empirical part is implemented by combining several research methods: observation, unstructured interviews, document analysis, questionnaire survey. The questionnaire survey among parents in the Czech Republic focused on the availability of equipment, the incentive for parents to place children in facilities and their selection criteria, and satisfaction with the device that their child attends. The recommendations are formulated in conclusion of this thesis for institutional care and education of children under three years of age.

KEYWORDS

early childhood, preschool age children, nurseries, schools, care, family policy, day care, parents

Obsah

1	Úvod.....	7
I. Teoretická část		
	Vymezení použitých pojmů	9
1	Rodinná politika v České republice.....	11
2	Historický vývoj výchovy raného věku.....	13
3	Modely péče a vzdělávání dětí v raném věku v zahraničí.....	16
3.1	Belgické království	16
	Walonská (frankofonní) komunita	16
	Vlámská komunita.....	17
3.2	Německá spolková republika.....	18
3.3	Itálie	18
3.4	Švédské království	19
3.5	Finská republika	20
3.6	Francie	20
3.7	Velká Británie.....	21
3.8	Nový Zéland	22
3.9	Shrnutí	22
4	Nabídka institucionální péče v raném věku v České republice.....	24
4.1	Mateřské školy.....	24
	Mateřské školy veřejné.....	24
	Mateřské školy soukromé zapsané v Rejstříku škol a školských zařízení	25
4.2	Neškolská zařízení	25
	Soukromé mateřské školy nezapsané v Rejstříku škol a školských zařízení	25
	Jesle, mikrojesle	26
	Firemní školky.....	27
	Rodinná/mateřská centra, Občanská sdružení, Coworkingová centra	28

Lesní školky	29
4.3 Dětské skupiny	29
II. Praktická část	
Cíl práce a výzkumné otázky	31
Charakteristika výzkumného vzorku.....	31
Organizace výzkumného šetření	32
5 Případová studie	33
Agentura Svět dětí.....	33
Centrum Kulíšek	34
Jesle Praha 5	36
6 Dotazníkové šetření.....	38
7 Diskuse	41
8 Závěr.....	42
9 Seznam použité literatury	45
10 Přílohy	50

1 Úvod

Téma své bakalářské práce jsem si vybrala na základě pracovní zkušenosti v soukromé mateřské škole, kde se nacházela také „jeslová třída“ pro děti od půl roka do tří let. V tomto období jsem se nadchla pro péči a vzdělávání dětí mladší tří let a také v budoucnu bych se chtěla věnovat právě této věkové kategorii.

Institucionální péče pro děti mladší tří let je velmi aktuálním tématem nejen u nás, ale také se stala jedním z hlavních předmětů sociální politiky Evropské unie (Eurydice a Eurostat, 2014), která se snaží o harmonizaci vztahu mezi rodinou a zaměstnáním.

Za posledních 100 let se průměrná délka života prodloužila ze 45 na 75 roků. V současné době ubývá dětí a Evropa tedy celkově stárne. Aktuálně velmi nízká porodnost vykazuje nejnižší hodnoty v dosavadní evropské historii. V průměru na jednu ženu připadá podle údajů z roku 2012 1,6 dítěte (Eurydice a Eurostat, 2014). V České republice je úhrnná plodnost 1,5 dítěte (ČSÚ, 2014). Do roku 2050 tedy bude 30% evropského obyvatelstva tvořit lidé nad 65 let a současně s tím však bude postupně klesat počet lidí ve věku mezi 15-60 lety, tedy lidí v produktivním věku (Křížiková, 2008). Na evropském trhu bude podle prognóz do roku 2050 chybět přibližně 48 milionu lidí. Proto ženy, které jsou v současné době z důvodu péče o dítě vyřazeny i na několik let z pracovního procesu, představují veliký potenciál pro evropskou ekonomiku.

Řada výzkumníků se v posledních letech začala zajímat o příčiny velkých rozdílů v plodnosti mezi evropskými státy. Badatelé začali zkoumat vztahy mezi reprodukčním chováním a institucionálními možnostmi v jednotlivých státech.“ (Křížiková, 2008)

Nejnižší porodnost mají ty státy, které se přiklánějí k tradiční dělbě práce, kdy žena pečuje doma o dítě a muž vydělává peníze. Naproti tomu státy, které mají nejvyšší porodnost, vykazují poměrně vysokou míru participace žen na pracovním trhu a také velký počet dětí mladších tří let v institucích denní péče.

Jednou z významných podmínek slučitelnosti pracovního a rodinného života je právě zajištění kvalitních, finančně dostupných zařízení pro děti mladší tří let.

Zájem o kvalitu raného vzdělávání se zvyšuje také z důvodu prevence při snižování rozdílů mezi dětmi ze sociálně slabých rodin a rodin přistěhovalců (Grůzová, Syslová, 2015).

Mezinárodní šetření vzdělávacích výsledků jako jsou PISA nebo PIRLS ukazují, že žáci, kteří navštěvovali zařízení v raném dětství, získali daleko lepší výsledky než žáci, kteří tato zařízení nenavštěvovali (Euridice a Eurostat, 2014).

Cílem bakalářské práce je zmapování institucí nabízejících péči o děti od narození do tří let věku a jejich dostupnost v České republice. Teoretická část bakalářské práce je věnována problematice používaných pojmů. V první kapitole se stručně zabývám historickým vývojem institucí pro děti do tří let na Českém území. V dalších kapitolách analyzuji nabídku služeb raného dětství v některých státech EU a Nového Zélandu. Hlavní kapitolou teoretické části je prezentování jednotlivých zařízení zaměřených na péči, výchovu a vzdělávání v raném dětství v České republice.

Praktická část se věnuje pozorování vybraných institucí v České republice, jejich fungováním, prostorovým a personálním zabezpečením, analýze dokumentů, rozhovorům se zaměstnanci. Vybrané instituce jsou prezentovány prostřednictvím případových studií.

I. Teoretická část

Vymezení použitých pojmů

V úvodu práce je nutno poukázat na určitý terminologický problém, konkrétně v pojetí pojmu předškolní věk na úrovni evropských zemí. V některých státech se pojem raný věk užívá pro označené období od narození po vstup do primárního zařízení (základní školy). To bývá zpravidla ve většině případů ve věku 6 let.

V jiných státech se naopak užívá pojem Early Childhood Education and Care, což se překládá jako péče a vzdělávání v raném věku, doslova v raném dětství (Syslová, 2014) Tento pojem se používá pro instituce určené dětem mladší tří let a nebývají považovány za součást vzdělávacího systému. Jako nultý stupeň vzdělávací soustavy se v těchto státech považuje pre - primary education, který je určen pro děti od 3 do 6 let.

Pro pochopení stupňů vzdělávání v různých státech je potřeba vysvětlit označení ISCED (International Standard Classification of Education). Jedná se o mezinárodní standardní normu pro klasifikaci vzdělávání vytvořenou UNESCO, která byla ustanovená v roce 1999 jako mezinárodní označení. Systém kódování má nově osm kategorií (NÚV, 2012). Do úrovně ISCED 0 spadají všechna zařízení pečující o děti od narození po vstup do primárního stupně školy.

Dokonce i v českém prostředí nejen při běžné používání termínu předškolní věk, ale i v literatuře, dochází k rozporu terminologie. Někteří čeští psychologové, například Šulová (2004), používá pojem raný spolu s psychickým vývojem, který spojuje více vývojových období: prenatální, novorozenecké, kojenecké, batolecí a předškolní. Vágnerová (2000) nazývá období od jednoho do tří let života věkem batolecím.

Někteří pedagogové dělí období od narození po nástup do základní školy na dvě stádia:

- Raný věk: Období od narození do 3 let.
- Předškolní období: Období od 3 let do nástupu do primárního vzdělávání, zpravidla v šesti letech.

Jedním z těchto autorů je také Z. Matějček, který se přiklání k vymezení předškolního věku jako období od tří do šesti let. (Matějček in Opravilová, Kropáčková, 2005)

Opravilová s Kropáčkovou (2005) tento pojem ještě rozšiřují dokonce o dobu těsně před nástupem do primárního vzdělávání, přibližně tedy jeden rok.

Průcha s Koťátkovou (2013, s. 48 - 49) chápou předškolní věk, v širším pojetí, jako dobu „...od narození do počátku povinného základního vzdělávání na prvním stupni základní školy.“ Dále toto věkové rozpětí upřesňují jako:

- Mladší předškolní věk, nebo také raný, který začíná narozením dítěte a končí třetím rokem jeho věku. Tento věk dále člení na kojenecké a batolecí období.
- Starší předškolní věk, který trvá od tří do šesti let věku.

V pedagogickém slovníku (Průcha, 2009, s. 242) se můžeme dočíst tuto definici raného dětství: „*Vývojové období dítěte zahrnující 2. a 3. rok jeho života.*“.

Pro účely bakalářské práce jsem se rozhodla dělit pojem předškolní věk na dvě části:

- Raný věk- 0 - 3 let
- Předškolní věk 3 - 6 let

Dalšími termíny užívanými v mé práci jsou výchova a vzdělávání. Podle Průchy (2000, s. 15) znamená výchova v pedagogickém pojetí „... *záměrné působení na osobnost jedince s cílem dosáhnout změn v různých složkách osobnosti.*“, kdežto pojem vzdělání se v pedagogice chápe jako: „...*proces záměrného a organizovaného osvojování poznatků, dovedností, postojů, aj., typicky realizovaný prostřednictvím školního vyučování.*“

Vzdělávání je podle Grůzové a Syslové (2015) neustálý složitý proces osvojování vědomostí, dovedností a návyků, který současně formuje osobnost jedince, jeho přesvědčení, názory, zájmy a postoje, stejně tak jako výchova. Výsledkem tohoto procesu vzdělávání je vzdělání.

Edukace (Education) je v širším slova smyslu chápána jako proces sjednocení výchovy a vzdělávání. Průcha (2009, s. 16) chápe edukaci jako: „... *činnost lidí, při níž se nějaký subjekt učí a jiný subjekt mu toto učení zprostředkovává, tj. vyučuje.*“

Posledním pojmem je péče. Jedná se o ochranu zdraví dětí a jejich bezpečnost (Syslová, 2014). Grůzová a Syslová (2015) chápou péči jako uspokojení základních fyziologických potřeb dítěte.

Personál v institucích denní péče do jisté míry děti bezpochyby vzdělává a vychovává. Já však budu používat pojem péče, ve kterém bude pro zjednodušení zahrnuto jak zabezpečení základních fyziologických potřeb dítěte, tak vzdělávání a výchova.

1 Rodinná politika v České republice

Rodinná politika by měla podporovat rodiny při výkonu jejich funkcí ve všech jejich vývojových fázích. Je souborem opatření podporující rodiny s dětmi, kterým pomáhá snižovat náklady spojené s pořízením a výchovou dětí. Je významnou součástí sociální politiky státu a spadá do gesce Ministerstva práce a sociálních věcí, dále jen MPVS, který ji definuje takto: „*Rodinná politika ve své podstatě představuje souhrn aktivit a opatření za účelem podpory rodiny.*“ (http://www.mpsv.cz/files/clanky/6778/Rodinna_politika.pdf , 2008, s. 8)

Cílem rodinné politiky je snaha o vytvoření všestranně příznivějšího klima, podmínek, které jsou přátelské rodině. Měla by umožnit naplnění vlastních životních cílů partnerských a rodičovských plánů. (http://www.mpsv.cz/files/clanky/2125/koncepce_rodina.pdf, 2005).

Trendem v posledních letech je poměrně velká orientace na výkon a honbu za ekonomickou prosperitou, ale současně vzrůstá zájem o blaho lidí ve společnosti. I přesto, že rodina zůstává stále vysokou hodnotou, na aktivity spojené s rodinným životem nezbývá dostatek času a sil. Stát se velkou mírou zabývá zejména podporou osob v těžkých životních situacích, které jsou sociálně ohroženi, například tělesně či zdravotně postižení jedinci, senioři, lidé ze sociálně slabších vrstev, neúplné rodiny. Na pozadí, ale zůstává podpora zdravé a fungující rodiny, která i v novém pojetí partnerství a soužití, je stále základem společnosti.

Rodiny se potýkají s velice častým problémem sladování rodinného a pracovního života, jelikož rodič, který zůstává doma, aby pečoval o dítě, je vyřazen z pracovního procesu i na několik let. Na rodičovské dovolené zůstávají převážně ženy, které z finančního hlediska získávají většinou nižší příjmy než muži, a proto je výhodnější, aby rodinu finančně zajišťoval muž. Výsledkem této současné situace je, že ženy se musejí rozhodovat mezi kariérou a rodinným životem, proto odkládají mateřství až do vyššího věku.

Zákon o státní sociální podpoře (č. 117/1995 Sb.) sice umožňuje rodiči, který pobírá rodičovský příspěvek, do určité míry využít veřejné instituce denní péče o děti (za účelem hledání práce, či udržování kontaktu se starým zaměstnáním), ale pokud tato zařízení nejsou dostupná, pak legislativně zahrnutá větší flexibilita při čerpání rodičovského příspěvku není realizovatelná.

V roce 2008 vstoupilo v platnost čerpání rodičovské péče v třírychlostním systému, který umožňuje rodičům volbu takového modelu péče o děti, který vyhovuje jejich potřebám

(www.mpsv.cz). Napomáhá skloubení pracovní dráhy a výchovy malých dětí. Nabízí čerpání v délce 2, 3 nebo 4 roky.

2 Historický vývoj výchovy raného věku

Předškolní institucionální výchova se začíná rozvíjet na českém území na konci 18. a začátku 19. století, kdy se začínal projevovat ekonomický tlak na chudinské vrstvy a ženy začínaly být zařazovány do pracovního procesu. Matky, které pracovaly v manufakturách, později v továrnách, byly často i dvanáct hodin mimo domov a nemohly tak pečovat o své děti. Zpočátku měly tyto instituce převážně sociálně pečovatelský charakter. Postupně však získávaly vedle pečovatelské funkce i výchovně vzdělávací obsah.

V českých zemích byly tři druhy těchto dětinců (pěstoven)- opatrovny, dětské zahrádky a mateřské školy.

Jako první se o založení opatroven v českých městech zasloužil nejvyšší český purkrabí Karel Chotek v roce 1835 (Lenderová a kol., 2005). První a také největší opatrovna vznikla 1. listopadu v Praze na Hrádku, kapacita zařízení umožňovala přijetí až 300 dětí, a v jejím vedení stál Jan Vlastimil Svoboda (Ledvinková, 1887). Jeho vizí bylo, aby tyto zařízení, kromě sociální funkce, převzaly i funkci tzv. „předvýchovy“. Přijímány byly děti od dvou do šesti let a docházka byla bezplatná. V prvních zařízeních tohoto typu působili jako vychovatelé převážně muži.

Historie mateřských škol se začíná psát se školským zákonem z roku 1869, který umožňoval vznik škol pro „opatrování, vychovávání a vyučování dětí, ke škole ještě nepovinných“ (Kuchařová, Svobodová, 2006). V roce 1869 vznikla opatrovna u sv. Jakuba v Praze na Starém Městě pražském, kterou 19. ledna vysvětil kardinál Bedřich ze Schwarzenberg a opatrovna přijala název škola mateřská (Lenderová a kol., 2005). Předsedkyní komitétu dam, které spravovaly tuto instituci, byla zvolena Marie Riegerová - Palacká, která byla také iniciátorkou péče o nejmladší děti v jeslích. Mateřská škola u sv. Jakuba byla první instituce, která se snažila respektovat specifika předškolního věku, a kde o děti pečovaly vzdělané učitelky. Zařízení však mohly navštěvovat děti až od tří do šesti let. Mateřská škola měla charitativní charakter. Provozní doba umožňovala dětem celodenní docházku. Děti zde dostávaly stravu a ty nejchudší i šaty (Lenderová a kol., 2005)

První dětská zahrádka byla založena J. Heinrichem podle vzoru německé Kindergärten Friedricha Fröbela roku 1864 v Praze ve Spálené ulici. Další instituce byly zakládány českými Němci a docházelo v nich k poněmčování českých dětí, jelikož výchova a vyučování v těchto zařízeních probíhaly v německém jazyce. Původně tyto instituce sloužily pro matky s dětmi,

kteří se pod odborným vedením učily správné výchově dětí předškolního věku, později se z nich staly čistě dětské instituce.

O tři roky později, v roce 1872, rozlišuje ministerský výnos o mateřských školách a ústavách jim příbuzných tři instituce: mateřskou školu, opatrovnu a jesličky.

Již roku 1854 v Praze vzniklo několik německých jeslí. První české jesle jsou spojeny opět se jménem Marie Riegerové - Palacké. V květnu roku 1883 byl přijat program jeslí na základě nárysu osnov, který zpracovala a předložila Marie Riegerová - Palacká, a který měl navrhnout fungování těchto městských zařízení. Došlo k vytvoření Fondu pro podporu chudých novorozenců a jejich matek a v březnu roku 1884 byly otevřeny první pražské jesle. Jesličky nebyly ústavy ošetrovací, navštěvovaly děti od jednoho roku do tří let a podléhaly přísným zdravotním pravidlům. Později byla otevřena stejná zařízení pro děti v kojeneckém věku.

Za první republiky se počet jeselských zařízení postupně zvyšoval (Kuchařová, Svobodová, 2006). Po roce 1945 se jesle z původních útulků stávaly zařízeními, kde děti dostávaly důležitou péči a hlavně výživu.

V roce 1934 dochází k zániku opatroven a o jedenáct let později, mezi léty 1945 - 1948 docházelo k odsunu Němců, což mělo za následek zánik německých dětských zahrádek.

V roce 1952 se jesle dostávají do rezortu Ministerstva zdravotnictví a jsou zařazeny mezi zdravotnická zařízení péče o matku a dítě (Studený, 1978). Organizační řád z tohoto roku ustálil nejnižší možný věk přijetí do jeslí na 4 měsíce. V tomto období nastal velký rozvoj jeslí a jejich výrazného plánování. Zvyšoval se zájem o jejich zdravotní péči a výchovné působení. Velké nároky byly kladeny na sanitární a hygienické zařízení, jelikož rozvoj dětí v těchto institucích byl zaměřen hlavně na fyzický vývoj dítěte. Jesle se dělily podle doby provozu na denní jesle, jesle s nočním provozem a jesle s nepřetržitým provozem. (Studený, 1978)

Školský zákon z roku 1960 rozšířil předškolní zařízení, které byly stále součástí jednotné školské soustavy, o jesle, společná zařízení jeslí a mateřských škol a dětské útulky.

Velký vzestup výstavby jeslí byl charakteristickým znakem pro sociální stát. V socialistické společnosti, která podporovala veřejná zařízení, v nichž pracovaly pedagogicky, politicky a ideově školené učitelky, měla předškolní výchova důležitý význam (Bělinová, 1986). V období totalitního režimu byly jesle a mateřské školy stále součástí jednotného výchovně vzdělávacího systému (Syslová, 2014). V tomto období se začínaly

objevovat denní a týdenní jesle, které měly jako jedny z hlavních cílů pomáhat dětem z disharmonických rodin na sociálně nižší kulturní úrovni a pomáhat svobodným matkám, které díky nim mohly pracovat ve směnném provozu.

Od poloviny devadesátých let se začaly velice rychle snižovat počty zřízení pro děti do tří let. Důvodem pro rušení předškolních zařízení nebyl jen úbytek porodnosti, ale také prodloužení rodičovské dovolené na tři roky a doby, kdy měli rodiče nárok na rodičovský příspěvek na čtyři roky. Dále se začaly objevovat názory o negativním vlivu těchto zařízení na psychiku batolat, hlavně z hlediska dlouhodobého pobytu dětí v jeslích a striktního zdravotnického prostředí (jednotné uniformy učitelů, bílé stěny apod.) (Splavcová, Kropáčková, 2016). Upřednostňována byla individuální péče v prostředí rodiny (Svobodová Kuchařová, 2006).

Jesle byly vymazány ze školské soustavy v roce 1991. Až do roku 2013 byly jesle v evidenci Ministerstva zdravotnictví jako tzv. „zvláštní zdravotnické zařízení“. Poté byly jesle vyjmuty z gesce Ministerstva zdravotnictví, protože ministerstvo nepovažuje za nezbytné, aby o péči a rozvoj zdravých dětí byl zabezpečován v režimu zdravotnického zařízení. V současnosti mohou být provozovány jako dětské skupiny, či v rámci vázané živnosti „Péče o dítě do tří let věku v denním režimu“.

3 Modely péče a vzdělávání dětí v raném věku v zahraničí

Odpovědnost za organizaci, obsah i kvalitu péče o děti do tří let v institucích nese každá země sama. Na mezinárodní úrovni se o tuto problematiku zajímá dlouhodobě OECD a EU. Evropská unie nevytváří jednotnou politiku v tomto směru, vydává jen obecně platné směrnice, které se vlády snaží naplňovat (Křížiková, 2008).

3.1 Belgické království

V Belgii mají vzdělání ve svých pravomocích dvě komunity: walonská a vlámská. Předškolní vzdělávání je tedy dvojího typu. Věková hranice pro vstup do školy v šesti letech je dána federálním zákonem (Gillová, 2008). Předškolní vzdělávání na obou stranách je nepovinné. Děti ve věku 2,5 let mají nárok na bezplatné místo v systému vzdělávání (Euridice a Eurostat, 2014).

V obou komunitách mohou děti navštěvovat mateřské školky (écoles maternelles). Tato zařízení přijímají děti od 2,5 až 6 let a jsou bezplatné. Ostatní zařízení jsou již placená. Výše školného se vypočítává z čistého měsíčního příjmu rodiny (Gillová, 2008). Každá komunita má svá specifická zařízení pro děti mladší tří let:

Walonská (frankofonní) komunita

Milieux d'accueil mají otevřeno od pondělí do pátku vždy 10 hodin a to 220 dní v roce. Tyto instituce se dělí na dva typy:

- Kolektivní:

Jesle („creche“) jsou určeny pro děti od narození do tří let. Kapacita zařízení je 18 až 48 dětí. Na jednu vychovatelku zde připadá 7 dětí a na jednu zdravotní sestru 48 dětí.

Prégradiennat navštěvují děti od 18 měsíců do 3 let. Kapacita je stejná jako u výše zmiňovaných jeslí. Jedna vychovatelka může mít na starost devět dětí a na jednu zdravotní sestru zde může být 48 dětí. (Gillová, 2008)

Maison communale d'accueil de l'enfance (MCAE) navštěvují děti od narození po vstup do primárního vzdělávání (6 let). Zařízení může navštěvovat 12 až 24 dětí, kdy na 12 dětí připadají dvě vychovatelky a jedna zdravotní sestra.

Rodičovské jesle (creche parentele) mohou přijímat děti od narození do tří let. Kapacita zařízení je 14 míst. Minimální počet personálu jsou 3 lidé na plný úvazek, z nichž jeden musí být vychovatel, jeden zdravotní pracovník a dále je zde zaměstnán jeden rodič na plný úvazek.

Domy dětí (Maison d'enfants) přijímají děti od narození do šesti let. Míst je celkem 9 a na takovýto počet dětí připadají dvě osoby s pedagogicko - zdravotně - sociálním vzděláním ve věku od 18 do 65 let. Zařízení mají variabilní otevírací dobu a také variabilní rodičovské příspěvky.

- Rodinný:

Accueillant(e)/co-accueillante conventionné(e) avec un service přijímají děti ve věku od narození do šesti let, přičemž kapacita je 1- 4 místa. Rodiče si toto zařízení platí sami.

Accueillant(e) autonome přijímají děti ve věku 0- 6 let. Instituce může navštěvovat 1- 4 děti, které chodí téměř pravidelně a dalších max. 5 dětí s nepravidelnou docházkou. Požadovaným personálem je jedna dospělá osoba. Tomuto člověku musí být 18 - 65 let.

Vlámská komunita

Stejně jako Walonská komunita a další státy EU má i Vlámská komunita jeselská zařízení.

Kindergartens přijímají děti od 18 měsíců do 3 let. Kapacita zařízení je minimálně 20 míst. Péče je opět jako u jeslí zajištěna kvalifikovanými učiteli, vychovateli a zdravotními sestrami.

Péče v rodině. Rodiny pečují o maximálně 4 děti na plný úvazek, avšak maximálně o 8 dětí najednou (Euridice a Eurostat, 2014). Tato služba je nabízena alespoň 10 hodin denně. Tyto služby mohou organizovat výše zmíněné organizace, anebo mohou být organizovány samostatně.

3.2 Německá spolková republika

V roce 2013 vstoupil v platnost zákon zaručující místo v předškolním vzdělávání každému dítěti od jednoho roku věku (Splavcová, Kropáčková, 2016)

Jesle mohou, jako v České republice, navštěvovat děti od narození do tří let. Někdy se tato zařízení dělí na oddělení pro kojence a oddělení pro batolata. V jeslích pracují převážně vychovatelé, vychovatelky, dětské zdravotní sestry, pěstouni a pěstounky (Petrová, Skalová, 2007). Tato zařízení můžeme nalézt v Německu jen zřídka.

Častěji se v Německu objevují Kindertagesstätten, ve kterých jsou věkově smíšené skupiny.

Firmy mají možnost založení firemních/podnikových jeslí, které umožňují ženám kojení svých dětí v blízkosti pracovního místa.

Rodiče mohou svěřit své potomky také Tagespflegepersonen, nejčastěji jsou to chůvy („Tagesmutter“)

Stejně jako u nás mají rodiče možnost svěřit své děti do rodinných center pro děti do tří let, která se snaží o koncept „vše na jednom místě“. Nabízejí také rodičům prodlouženou otevírací dobu, hlídání dětí v brzkých ranních hodinách či pozdějších odpoledních hodinách. Jsou to spíše zařízení sociálních služeb.

Dalšími institucemi jsou mateřské školy (Kindergarten), které většinou fungují jen dopoledne, ale některé z nich začínají zohledňovat potřeby rodičů a nabízejí již i odpolední péči. Těchto celodenních mateřských škol je však nedostatek. (Eurydice a Eurostat, 2014)

Stejně jako v Čechách mají německé děti možnost navštěvovat tzv. Waldkindergarten, v překladu lesní školy, které jsou velice oblíbenou a také poměrně rozšířenou institucí.

Sarah Klener (2003 in Vošáhlíková, 2012) sledovala rozdíly mezi dětmi navštěvujícími klasické a lesní mateřské školy. Děti navštěvující lesní školky vykazovaly daleko lepší výsledky v rozvoji v hrubé motoriky a kreativity

3.3 Itálie

Jesle jsou v Itálii určeny pro děti do dvou let. Jejich zřizovateli jsou převážně církve. Od roku 2007 probíhá projekt, který se snaží o zařazení určité formy výuky do jeslí (Gillová, 2008).

V Itálii se rodiče mohou z hlediska délky nabízené péče vybrat ze tří různých typů:

- Krátkou variantu - do 25 hodin týdně
- Střední variantu - do 40 hodin týdně
- Nejdelší variantu - 48-49 hodin týdně (Křížiková 2008)

3.4 Švédské království

Ve Švédsku je vysoká úroveň a poměrně velká dostupnost zařízení nabízející služby pro děti ve věku od narození do tří let. Systém vzdělávání dětí raného věku a předškolního věku je velmi rozvinutý a variabilní. „*Místní samospráva zajišťuje předškolní péči o od dětí ve věku 1 - 5 let, pokud jejich rodiče pracují nebo studují*“ (Křížiková, 2008, s. 121) Poplatek za pobyt dítěte v zařízení se pohybují mezi 1 a 3 procenty z rodinných příjmů (Petrová, Skalová, 2007). Tento poplatek závisí na čase stráveném v zařízení, počtu dětí v rodině a dalším. Stát poskytuje dotace pro všechny typy zařízení, jak soukromé tak i státní, na rozdíl od České republiky, kde se poplatky v těchto zařízeních výrazně liší (Splavcová, Kropáčková, 2016)

Mateřské školy (Förskola) mají celoroční provoz a pracovní doba se přizpůsobuje potřebám rodičů. Na skupinu 15-20 dětí dohlíží učitelé, či vychovatelé (Gillová, 2008). Přijímány jsou děti od jednoho roku a ve třech letech začíná na základě jednotného kurikula preprimární vzdělávání (Syslová, Borkovcová, Průcha, 2014). Většina těchto institucí je veřejná. Na vzdělávání mají tedy nárok i děti nezaměstnaných rodičů, mají však zkrácenou každodenní péči.

Otevřené školky (öppna förskola) jsou alternativou ke klasickým školkám. Jsou určeny pro rodiče s dětmi, kteří jsou během dne doma, například s dalším sourozencem. Takové skupinové programy jsou vedené pedagogy, bývají bezplatné a konají se nepravidelně.

Denní jesle přijímají děti od 1 roku a péči o ně zajišťují profesionální opatrovatelky, většinou ve svém domě. Jedna opatrovatelka může mít na starost skupinu maximálně 3- 4 dětí.

Takzvané „kooperativní školky“ jsou malé jednotřídky, ve kterých smí být maximálně 15 dětí a jsou vedeny rodiči, kteří v nich pracují zadarmo.

Domácí rodinná péče v „rodinných domovech“(Familjedaghem), která je v zemi velmi oblíbená, probíhá také v domácím prostředí. Tyto instituce jsou dobré pro rodiny žijící na

odlehých místech s malou dostupností školek, hlavně na venkovských oblastech. O děti z několika rodin pečuje jedna matka s kvalifikací pro péči o děti

Centra volného času (fritidshem) navštěvují děti mimo předškolní a školní výuku (ráno, odpoledne, o prázdninách)

Pokud není dítě zapsáno v těchto veřejných zařízeních, pak může navštěvovat tzv. „otevřené“ předškolní instituce, pouze však za doprovodu rodičů.

3.5 Finská republika

Předškolní vzdělávání ve Finsku je na vysoké úrovni. Jedním z důkazů tohoto tvrzení je také fakt, že všichni učitelé, vychovatelé apod. ve státních předškolních zařízeních musí mít minimálně bakalářské vzdělání.

Střediska denní péče neboli denní centra (päiväkoti), jak je nazývá Průcha (2015) pečují o děti od 1 do 7 let a jsou podobná českým jeslím a mateřským školám.

Podobně jako ve Švédsku mohou rodiče využívat domácí mateřské školy (perhepäivähoito). O děti zde pečuje matka, která kromě svých dětí hlídá ještě maximálně 4 děti ve vlastním domě (Průcha, 2015).

Výše školného se, stejně jako v Itálii či ve Švédsku, odvíjí od výše příjmů rodiny, velikosti rodiny, apod.

3.6 Francie

Francouzský systém nabízí zařízení pro děti od narození do dvou let a dále od dvou let do šesti let. Běžně však děti začínají navštěvovat zařízení již ve třech měsících (Splavcová, Kropáčková, 2016) Podobně jako ve většině evropských zemí jsou pro malé děti určeny jesle.

Rodiče mají možnost umístit své dítě a zároveň se podílet na jeho péči a vzdělávání v rodičovských jeslích, kde každý z rodičů pracuje obvykle půl dne jednou za 14 dní. Zařízení mohou navštěvovat děti *„...od 2 měsíců do 6 let nejčastěji však do 4 let“* (Paloncyová, 2014, s. 98) a to pravidelně i nepravidelně. Zájem o tyto jesle je veliký, proto se rodičům doporučuje zapsat dítě do zařízení ještě před narozením, nejlépe ihned po potvrzení těhotenství. Zájem o docházku dítěte je potvrzen ihned po narození dítěte zasláním rodného listu do zařízení. Čekací doba na místo v jeslích může trvat až 1 rok (Paloncyová a kol., 2013). Dalším typem

jeslí jsou Kolektivní jesle (la crèche collective), Rodinné jesle (la crèche familiale) a rodičovské jesle (la crèche parentele).

Dětské zahrady (les jardins d'enfants) přijímají děti od dvou do čtyř let. O děti zde pečují tým odborníků a docházka dětí do zařízení bývá pravidelná.

Podobně jako v České republice mohou o rodiče ve Francii využít krátkodobého hlídání dětí v tzv. la Halte Garderie, neboli dětských koutcích. Dítě může navštěvovat zařízení maximálně půl dne týdně (Paloncyová, 2013).

Mateřské školy jsou určeny pro děti 2 - 6leté a jsou součástí školského vzdělávacího systému (Křížiková, 2008). „*Mateřské školy zaujímají výsadní místo v rámci služeb péče o malé děti stejně tak jako v hodnocení samotnými Francouzi zejména pro svoji kreativitu a kvalitu vzdělávání.* (Paloncyová, 2013, s. 64). Cílem je vzdělávání a socializace dítěte.

Personál v těchto zařízení se dělí na učitele a pomocné pracovníky. Učitelé musí mít kvalifikaci pro vyučování všech předmětů primárního stupně. Kvalifikace umožňuje těmto učitelům pečovat, vychovávat a vzdělávat děti od narození do pátého ročníku základní školy.

„Kombinovaná zařízení“ (le multi-accueil), kde jsou takzvaně pod jednou střechou sdruženy různé typy služeb a zařízení, nabízejí kolektivní i individuální formy péče, pravidelné i příležitostné hlídání dětí, a další služby jako například poradenství, sociálně-terapeutické skupiny pro rodiče, herny pro děti, atd. (Paloncyová, 2014), podobně jako některá česká rodinná centra.

3.7 Velká Británie

Rovněž Velká Británie nabízí rodinám s malými dětmi širokou škálu služeb. Předškolní péče se zde týká dětí do pěti let věku a je zajišťována zařízeními typu jeslí, mateřských škol či denních center. Ve všech částech Spojeného království mají děti nárok na bezplatné vzdělávání od narození po nástup k primárnímu vzdělávání a to ve všech formách vzdělávání a péče v raném dětství, včetně péče o děti v domácím prostředí (Euridice a Eusostat, 2014). Toto vzdělávání je však omezeno maximálním počtem hodin, které může dítě strávit v zařízení.

Podobně jako v Německu mohou rodiče své děti svěřit soukromým pečovatelkám, které jsou na ostrovech velice oblíbené (Eurostat a Euridice, 2014), ať již ty úředně registrované/profesionální nebo soukromé chůvy „zaměstnávané“ samostatnými rodiči.

Služby poskytované jednotlivými subjekty se mohou různě kombinovat, čímž lze zajistit péči o děti téměř po celý den (Křížíková 2008).

3.8 Nový Zéland

Všechna zařízení, ať už patří obcím, neziskovým organizacím, či soukromým osobám, musejí mít státní licenci. Počátek primárního vzdělávání začíná v pěti letech.

Rodiče v této zemi mají opravdu velký výběr zařízení pro děti mladší tří let. Jsou jimi: Kindergartens, Play centres, Child care centres, Community play groups, Montessori early childhood services, Home - based care, ve kterých podobně jako ve Francii pečují o děti v malých skupinkách jeden z rodičů v domácím prostředí. I v těchto zařízeních se musejí řídit státem stanoveným kurikulem.

Kohanga reo jsou zařízení určená především pro děti z maorského etnika. Institucionální péče, výchova a vzdělávání od narození do 6 let jsou v této menšině důrazně podporovány a to z důvodu nízké participace těchto dětí ve vzdělávacím systému (Syslová, 2014).

Nejběžnějším zařízením jsou však na ostrově mateřské školy v klasickém evropském pojetí.

Zajímavostí je, že téměř 100% dětí navštěvuje nějaké předškolní zařízení. Průměr zemí OECD je 80% dětí v institucích denní péče (Education at a Glance, 2013 In: Syslová, 2014).

3.9 Shrnutí

Ve většině výše zmíněných států mají rodiče na výběr z pestré nabídky zařízení pro děti mladší tří let. Po celé Evropě jsou rozšířeny zařízení typu českých jeslí, která přijímají děti od narození. Další formou péče o děti je oblíbené hlídání v domácím prostředí, kdy pečovatel/ka pečují o děti spolu s vlastními dětmi (Finsko, Švédsko), nebo svěření dětí do péče tzv. chův, které hlídají děti v rodině dítěte či ve vlastním domově (Anglie, Německo). Tato služba se začíná rozšiřovat také v České republice. Velká část států nabízí zapojení rodičů do institucionální péče a to formou pracovního úvazku (Belgie, Walonská komunita), či práce v zařízení např. jednou za 14 dní (Francie).

V některých státech se výše poplatku za služby vypočítává z příjmů rodiny, či se odvíjí od počtu dětí v rodině apod.

Vzdělávací koncepce některých zařízení pro děti do tří let je v některých státech dána kurikulem, či jinými dokumenty, naproti tomu jsou však zařízení, která se nemusí řídit téměř žádnými požadavky, na podobně jako v České republice, kdy mateřské školy a dětské skupiny mají jasně daná nařízení a jiná neškolská zařízení musí splňovat pouze požární a hygienické požadavky apod.

Stejně jako v České republice se požadavky na vzdělání pečovatelů liší podle typu zařízení. V některých zařízeních stačí, aby pečovatel byl ve věku od 18 do 65 let, v jiných je potřeba zdravotnické vzdělání a v některých musí mít pečovatelé pedagogické vzdělání na různých úrovních.

Ve výše popsaných zemích lze najít aspekty, které jsou víceméně ve všech státech podobné. Jedním z nich je malý počet dětí na jednu pečující osobu. Snaha o úzkou spolupráci s rodinou, a její zapojení do výchovy a vzdělávání dětí, je dalším charakteristickým rysem některých států. (Splavcová, Kropáčková, 2016)

4 Nabídka institucionální péče v raném věku v České republice

4.1 Mateřské školy

Mateřské školy veřejné

Tyto instituce jsou veřejná, státem podporovaná zařízení, která jsou zapsaná v Rejstříku škol a školských zařízení a řídí se školským zákonem (zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání). Jsou součástí vzdělávacího systému a nabízejí výchovně - vzdělávací program pro děti zpravidla od tří let do nástupu k primárnímu vzdělávání (většinou 6 let). Zřizovateli mateřských škol jsou obce, kraje, či Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Poplatky v těchto zařízení se pohybují od 0 Kč (Kuchařová, 2009) po 800 Kč za měsíc, ke kterému je ještě navíc připočítáváno stravné (Kuchařová, Psychlová, 2014)

V některých případech mohou ředitelé přijímat i děti mladší tří let. V místech, kde převyšuje poptávka nabídku, většinou ve velkých městech, je malá šance přijetí takto malých dětí. Některé instituce oficiálně děti mladší tří let přijmou, nastoupit však mohou až ve třech letech. Nedostatek míst v zařízení denní péče vede k situacím, kdy rodiče platí za docházku dítěte například od září, dítě však nastoupí až ve třech letech, tedy třeba až v březnu. Pravidla pro přijímání dětí si určuje zřizovatel a ředitel mateřské školy.

Na dva pedagogy připadá v mateřské škole až 28 dětí. V praxi se však učitelé střídají na dvou směnách, přičemž se překrývají většinou pouze na pobyt dětí venku, tedy na 2 - 3 hodiny. Učitelé musí mít minimálně středoškolské pedagogické vzdělání.

Mateřské státní školy jsou v současnosti jediná zařízení, která mají právními předpisy jednoznačně vymezeny jednotlivé aspekty organizace a provozu (věk přijímaných dětí, vzdělávací program, provozní dobu, požadavky na kvalifikaci učitelů, hygienické, prostorové, bezpečnostní podmínky, způsob a zajištění stravování, výši poplatku, a další) (Kuchařová, Psychlová, 2014). Kontrolu zajišťuje Česká školní inspekce, dále také krajské hygienické stanice.

Mateřské školy soukromé zapsané v Rejstříku škol a školských zařízení

Soukromé mateřské školy bývají provozovány jako živnost Péče o dítě do tří let věku v denním režimu. Výhodou těchto zařízení je, že záleží na zřizovateli, jaký počet dětí přijme a v jakém věku mohou děti navštěvovat toto zařízení. Je tedy velká pravděpodobnost, že mohou být přijaty i děti mladší tří let.

Opět zde, jako ve státních školkách, probíhá kontrola výchovně - vzdělávacích aktivit Českou školní inspekcí. Poplatky za služby těchto zařízení bývají vyšší než ve státních, avšak některá zařízení, například firemní, díky zřizovatelům, grantům, či sponzorským darům udržují poplatky nízké.

Soukromá zařízení také často nabízejí netradiční vzdělávací programy (Montessori systém, Waldorfská pedagogika, apod.).

Některá zařízení nabízejí i doplňkové služby jako například vyzvedávání dětí a odvoz domů, hlídání mimo provozní hodiny, hlídání v domácnosti rodiny, pořádání oslav, atd.

4.2 Neškolská zařízení

Soukromé mateřské školy nezapsané v Rejstříku škol a školských zařízení

Tyto zařízení bývají provozovány na základě vázané živnosti „Péče o dítě do tří let v denním režimu“ dle Zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, či nově jako dětské skupiny.

Řídí se obecně právními předpisy a musí splňovat podmínky pro bezpečnost staveb, požárních podmínek a obecně platných pravidel bezpečnosti o ochraně zdraví při práci. Zařízení nemusí mít vlastní venkovní prostory.

Instituce mají volnost v tvorbě výchovných programů, které často bývají netradiční, nejsou však kontrolovány. Většinou tato zařízení nabízejí bohaté doprovodné programy, a některé přijímají děti od narození, apod.

Fungují na bázi neziskových či komerčních institucí, od toho se také odvíjí výše poplatků za služby. Stravování je v soukromých zařízeních řešenou většinou externími dodavateli, někdy si rodiče musí přinášet jídlo pro své děti sami.

Jesle, mikrojesle

Po vyjmutí jeslí z gesce Ministerstva zdravotnictví mohou působit ve smyslu živnostenského zákona dle živnosti volné Péče o dítě do tří let věku v denním režimu, nebo podle zákona o dětských skupinách. Mohou být zřízeny obcemi také jako příspěvková organizace, či organizační složka obce (Šimová, Hrklová, 2014)

V dnešní době je stále poměrně malý počet takovýchto zařízení a jsou převážně koncentrovány ve velkých městech. Obce, které jesle nemají, uvádějí jako důvody nezáměr rodičů, ale také nedostatečný počet dětí v daném věku (Kuchařová, 2008), v poslední řadě také nedostatek financí. Náklady na jedno dítě se pohybují v průměru kolem 13 000 korun za měsíc (Šimová, Hrklová, 2014). V souvislosti s možností výběru dvouleté mateřské dovolené se zvyšuje zájem o zařízení takového typu. Rodič, který nechce přijít o rodičovský příspěvek, může využívat služby zařízení pouze 5 dní v měsíci.

Jesle přijímají děti od šesti měsíců věku do tří let, některá zařízení však mohou navštěvovat děti až do šesti let věku (Kuchařová a kol., 2009)

Zařízení mají otevřeno v průměru 10 hodin denně. Nemají však otevřeno o víkendech a svátcích, a jelikož se neřídí školním rokem, nevztahují se na ně prázdniny.

Podle průzkumu Kuchařové a kol. (2009) pečuje jedna sestra v průměru o 6,6 dětí. Výhodou soukromých jeslí bývá právě menší počet dětí na jednoho vychovatele.

Jesle, které jsou určeny přednostně obyvatelům města, či městské části, například Prahy 5, mohou mít kritéria pro přijímání dětí, kterými jsou místo trvalého bydliště, pracovní aktivita alespoň jednoho z rodičů, neúplnost rodiny, celodenní docházka, věk dítěte, atd. Obce jako jejich provozovatelé mohou vyčlenit finanční prostředky ze svého rozpočtu na jejich provoz.

Měsíční poplatky v jeslích se pohybují ve velmi širokém rozmezí. V obecních jeslích se tato částka pohybuje zhruba od 1 000 do 4 000 Kč za měsíc, kdežto v soukromém zařízení od 2000Kč/měsíc a může dosáhnout až 14 000 Kč a více za měsíc. V obecních jeslích se výše poplatků někdy vypočítává z příjmů rodiny, tak jako je to běžné v zahraničí. Jesle Olomouc zase vypočítávají částku z příjmů rodiny a jejím porovnáním s násobkem životního minima, kdy celodenní pobyt dítěte každý den v měsíci vyjde měsíčně od 1 680 Kč do 5 640 Kč (Poplatky za pobyt v Dětských jeslích, Dostupné z: www.olomouc.eu, 2012). Většina jeslí nabízí možnost variabilní docházky, proto uvádí cenu za den. Další cenovou položkou je stravné, které některé instituce započítávají do školného.

Některá zařízení nabízejí krátkodobé hlídání například pro rodiče, kteří nechtějí přijít o rodičovský příspěvek, individuální hlídání v rodině dítěte a další.

Mikrojesle nabízejí také pravidelnou péči o děti od šesti měsíců do čtyř let. Zařízení mají otevřeno pět dní v týdnu a otevírací doba musí být alespoň osm hodin (<http://www.mpsv.cz/cs/23543>, 2016). Mikrojesle nabízejí dětem individuální výchovnou péči, která se zaměřuje na rozvoj schopností a návyku. MPVS také zmiňuje: „*Tato péče o dítě je doplňkem péče rodinné, není její náhradou...*“ (<http://www.mpsv.cz/cs/23543>)

V současné době probíhá pilotní program MPSV s názvem Pilotní ověření péče o nejmenší děti v mikrojeslích, který má za cíl ověřit nový systém služeb péče o děti v předškolním věku a raném dětství. Na základě tohoto ověřování bude zpracována legislativa a právní předpisy upravující tyto instituce

Firemní školky

Firemní školky, či jesle zřizují zaměstnavatelé pro děti svých zaměstnanců v areálu podniku, nebo v blízkém okolí. V poslední době se také objevují zařízení pro děti, ve kterých je otevřena třída, do níž jsou přijímány přednostně děti zaměstnanců konkrétní firmy.

Výše poplatků se odvíjí od částky, kterou přispívá zaměstnavatel například formou příspěvků zaměstnancům. Většina zařízení je financována z více zdrojů, například z dotací a v posledních letech se také objevila řada grantových soutěží. Nevýhodou tedy bývají výkyvy ve výši poplatků v průběhu let. Částky se pohybují od 1 000 do 5 000 Kč za měsíc (Kuchařová, Psychlová, 2014)

Provozní doba těchto zařízení je přizpůsobena pracovní době rodičů, což je velkým pozitivem, avšak zkušenosti z některých zemí ukazují, že některá firemní zařízení mají pod tlakem zřizovatele velmi dlouhou otevírací dobu, která není ve prospěch dětí ani rodičů. Zaměstnavatel může zaměstnance nutit pracovat přesčas apod.

Některá zařízení umožňují rodičům podílet se na rozhodování o náplni vzdělávacího programu (Kuchařová, Psychlová, 2014).

Firemní školky mohou mít také omezení počtu let docházky, kdy dítě může navštěvovat zařízení pouze například dva roky a poté musí přestoupit z důvodu uvolnění míst pro děti rodičů, kterým právě končí rodičovská dovolená (Kuchařová, Psychlová, 2014).

Na internetu se začíná objevovat velké množství firem, které zakládají firemní zařízení takzvaně na klíč podle požadavků zřizovatele.

Rodinná/mateřská centra, Občanská sdružení, Coworkingová centra

Mateřská centra začala vznikat v české republice v 90. letech 20. století. Na rozdíl od školek a jeslí neslouží tato zařízení ke každodenní celodenní péči o děti, takže je nelze chápat jako jejich náhradu, ale spíše jako zařízení, v nichž se mohou rodiče a děti vzájemně setkávat a trávit čas společně s dalšími rodiči a jejich dětmi.

V některých zařízeních se na provozu sami podílejí matky na mateřské/rodičovské dovolené, které realizují programy. Tyto instituce také nabízejí pracovní zapojení rodičů na základě pracovní dohody, nebo umožňují rodičům si poplatek za služby odpracovat.

Centra se většinou snaží nabízet široké spektrum služeb a aktivit na jednom místě. Pro děti jsou nabízeny herní aktivity například v hernách, či denní hlídání v dětských koutcích a rodiče si mohou promluvit s odborníky, psychology, právníky, lékaři a výchovnými poradci, či si jen popovídat a podělit se o své problémy s ostatními rodiči, či si vyřídit nějaké záležitosti. Některá tato zařízení nabízejí odpolední kroužky, letní tábory, jednorázové akce, zájezdy, vzdělávací a rekvalifikační kurzy a další. Některá zařízení však nabízejí soukromé mateřské školy zapsané ve školském rejstříku či nově dětské skupiny, které jsou určeny pro každodenní docházku dětí (Kuchařová, Psychlová, 2014). Jiná zařízení se zase orientují na pomoc rodičům, většinou osamělým matkám v krizových situacích, či provozují tělocvičny, bazény apod.

Centra bývají provozovány na nekomerční bázi a jejich provozovatelé se snaží udržovat dlouhodobě nízké poplatky za služby. Cílem těchto zařízení je: „...*pomoc při řešení nejrůznějších problémů v oblasti rodinné politiky*“ (Šimová, Hrklová, 2014, s. 26)

Coworkingová centra nabízejí spojení výdělečné činnosti a zabezpečení péče o děti. Jsou určeny především rodičům, kteří jsou na mateřské dovolené, při níž chtějí podnikat, a shánějí prostory pro svou práci a také krátkodobou péči o děti.

Centra nabízejí kancelářské prostory pro konání pracovních schůzek, poskytují uživatelům konzultace, organizují přednášky, kurzy apod.

Služby péče o děti jsou provozovány ve formě dětských koutků, které mohou navštěvovat děti od 6 měsíců do 6 let. Provozní doba bývá celodenní polodenní či jen některé dny v týdnu.

Nevýhodou jsou obvykle vysoké poplatky za služby.

Lesní školky

Lesní školky jsou neškolská zařízení, pro něž je typické neziskové uspořádání. Z hlediska organizace je můžeme dělit na samostatné mateřské školy a lesní třídy při klasických mateřských školách.

Lesní školky kladou důraz na pobyt dětí v přírodě za každého počasí, pro nepřízeň počasí a k odpočinku mají děti k dispozici nějaký druh příbytku například jurtu, srub, maringotku, třídu mateřské školy, kancelář, knihovnu, skautskou základnu apod. Součástí programu jsou také návštěvy divadel, muzeí apod.

Zařízení pracují v souladu s dokumentem vydaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. V současné době se lesní mateřské školy snaží o získání konkrétních podmínek pro zápis do školského rejstříku. Společně s lesními školkami také existují tzv. Lesní kluby. Tyto kluby by se měly v budoucnu stát zařízeními, které z jakéhokoliv důvodu nechtějí vstoupit do Rejstříků škol a školských zařízení.

Výhodou lesních mateřských škol jsou menší zřizovací náklady a jejich následný provoz.

4.3 Dětské skupiny

Dne 29. 11. 2014 nabyl účinnosti zákon č.247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, které jsou evidovány u Ministerstva práce a sociálních věcí. Jsou to zařízení, která nezajišťují vzdělání, ale poskytují péči s výchovně vzdělávacími aspekty jako je rozvoj schopností dítěte a jeho kulturních a hygienických návyků (<http://www.rodiny.cz/aktualne/47-nezarazene/2194-moznosti-pece-o-deti-presdkolního-veku-v-r>)

Poskytovatelé těchto služeb musí umožnit docházku dítěti v rozsahu minimálně 6 hodin denně (<http://www.materska-centra.cz/poradenstvi/poradenstvi/detska-skupina/>). Dětské skupiny mohou navštěvovat děti již od jednoho roku. Maximálně může být v zařízení 24 dětí. Do počtu šesti dětí stačí, aby byl přítomen jeden vychovatel. Při počtu od 7 do 24 dětí jsou zapotřebí dva pečovatelé, a pokud je ve skupině 13 až 24 dětí přítomno jedno dítě mladší tří let, musí být přítomni tři pečovatelé (Zákon č. 247/2014 Sb. Zákon o poskytování služby

péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů). Zřizovatel musí při rozhodování o velikosti skupiny vzít v úvahu věk dětí a jejich zdravotní stav.

Tyto instituce nejsou vázány tak přísnými pravidly jako mateřské školy, ale i přesto musí poskytovatel vytvořit vnitřní řád provozu dětské skupiny a zpracovat plán výchovy a péče, se kterým musí být rodiče seznámeni. Velká míra odpovědnosti za podmínky a chod zařízení je tedy na poskytovateli. Pečující osoby mohou mít širokou škálu odborného způsobilosti, například všeobecná sestra, zdravotnický asistent, ošetřovatel, lékař, sociální pracovník, porodní asistentka, učitel mateřské školy, učitel prvního stupně základní školy, vychovatel atd.

Daňové úlevy může uplatňovat jak firma poskytující hlídání dětí v dětských skupinách, tak zaměstnanec ve výši maximálně však minimální mzdy za rok (<http://www.dsmpsv.cz/index.php/k-cemu-slouzi-ds/>). Daňovou úlevu si mohou uplatnit rodiny žijící ve společně hospodařící domácnosti, a to pouze výdaje na školné. Tyto úlevy se nevztahují na stravné či dopravu dítěte do skupiny. Rodiče platí poskytovateli příspěvek, který však není pro účel zisku. Dětské skupiny jsou hrazeny pouze ve výši zřizovacích a provozních nákladů (Věcný záměr zákona o dětské skupině, MPVS, 2013).

Dětské skupiny mohou nabízet další služby jako například flexibilní otevírací dobu. Možnost menších počtů dětí ve skupině je ideální pro integraci dětí se specifickými vzdělávacími potřebami z hlediska zdravotního stavu, či dětí z různých etnických skupin. Zřizovatel nemá povinnost zajistit venkovní prostory. Stravu poskytuje zřizovatel či rodič a to na základě uzavřené smlouvy. Poskytovatel je povinen zajistit odpovídající pitný režim.

II. Praktická část

Cíl práce a výzkumné otázky

Cílem mé bakalářské práce je zmapování institucí nabízejících péči o děti od narození do tří let věku a jejich dostupnost v České republice.

Výzkumné otázky:

- V jakém věku začínají děti navštěvovat zařízení denní péče?
- Jaké mají rodiče kritéria při výběru zařízení?
- Kolik času pobývají děti v zařízení?
- Co je motivací rodičů pro umístění dítě do zařízení?
- Jaká je dostupnost zařízení pro děti mladší tří let v ČR?
- Jsou rodiče spokojeni se zařízením, které navštěvuje jejich dítě?

Charakteristika výzkumného vzorku

Pro svoji případovou studii jsem vybrala tři zařízení denní péče, která poskytují služby pro děti od narození do tří let v České republice.

Respondenty pro dotazníkové šetření se stali všichni rodiče, kteří byli ochotní podílet se na výzkumném šetření a jejichž děti navštěvují, či navštěvovaly zařízení denní péče. Ve věku 20 -30 let odpovídalo 13 lidí. Největší počet respondentů (79) byl ve věku od 31 do 40 let. Ve věku 41 až 50 let odpovídalo 11 lidí a pouze jeden člověk ve věku od 51 do 60 let se zúčastnil výzkumu. Celkem se šetření zúčastnilo 104 respondentů, z toho 5 mužů a 99 žen. Všichni účastníci dosáhli vyššího vzdělání než ukončení základní školy. 49 respondentů dosáhlo středoškolského vzdělání a vysokoškolského 52. Dva účastníci získali výuční list a jeden absolvoval Vyšší odbornou školu. V průměru mají rodiny, které se zúčastnily šetření 1,8 dítěte. 37 rodičů má jedno dítě. Nejvíce respondentů (67) má dvě děti. Tři děti má 22 respondentů a 2 rodiče mají čtyři potomky. Výzkumného šetření se zúčastnila jedna rodina s pěti dětmi. Viz Graf 1 v příloze.

Organizace výzkumného šetření

Pro případové studie jsem nejprve pomocí internetového vyhledávače Google.com, do kterého jsem zadávala pojmy: hlídání dětí 0 - 3 let, jesle apod., a internetového katalogu Firmy.cz, vyhledala konkrétní zařízení, ve kterých jsem po telefonické domluvě provedla pozorování, rozhovory s učiteli, prostudovala dokumenty, které mi byly poskytnuty. Na základě těchto informací jsem vypracovala případové studie několika vybraných zařízení.

Po sestavení dotazníku jsem provedla v dubnu 2016 malý předvýzkum, kterým jsem zjistila případné nedostatky v chybné formulaci otázek a špatné uchopitelnosti získaných dat, a poté jsem se pustila do hromadného rozesílání.

Na základě telefonické domluvy s vedením instituce jsem rozeslala poštou vytištěné dotazníky, které paní učitelky či vychovatelky nabídly rodičům k vyplnění. Do obálky jsem přiložila také instruktážní dopis a prázdnou obálku se zpáteční adresou a známkou. Poprosila jsem vedení zařízení, zda by přiložená obálka mohla být vyvěšena například v šatně nebo na chodbě, kam by rodiče mohli anonymně odevzdávat vyplněné dotazníky.

Některé instituce se nabídly, že dotazníky rozešlou emailovou formou, proto jsem na závěr dotazníku připsala svojí emailovou adresu, kam rodiče dotazníky odesílali.

Některé dotazníky jsem osobně donesla do zařízení, kde jsem je rodičům rozdávala. Vyplněné dotazníky jsem si poté opět vyzvedla.

5 Případová studie

Agentura Svět dětí

Základní informace:

Adresa: Brněnská8, Plzeň
Tel.: 603 760 745
Web: <http://www.svetdeti.wz.cz/>

Zařazení instituce dle legislativy:

Instituce funguje na základě živnosti vázané: Péče o dítě do tří let věku v denním režimu dle živnostenského zákona.

Prostory:

Agentura je umístěna v bytové jednotce na sídlišti Plzeňského severního předměstí. V předsíni ihned v zádveří se nachází malá šatna, ve které se děti převlékají. Ve dvou místnostech jsou třídy s hračkami a pomůckami. V kuchyni se nachází stůl, kde si mohou děti sníst své přinesené svačiny. Po obědě se v jedné z tříd rozmístí matrace, aby si děti mohly odpočinout. Minijesličky nemají vlastní zahradu, ale každý den chodí na procházky do okolí sídliště, kde je velký počet dětských hřišť.

Personální zajištění:

S dětmi pracuje jedna paní učitelka, která má střední pedagogickou školu.

Maximální počet dětí a jejich minimální věk:

Maximální kapacita minijesliček je 10 dětí, zapsáno je jich však 15, protože některé děti nenavštěvují školku pravidelně každý den. Přijímány jsou děti okolo druhého roku.

Výchovně - vzdělávací program:

Vzdělávací program se řídí podle potřeb dětí. Vychází se z aktuálního zájmu dětí. Například týden, kdy jsem navštívila zařízení já, začínaly pozorováním berušky, kterou uviděly na procházce, poté si ji ve školce nakreslily a další den se o ní naučily básničku.

Provozní doba:

Jesličky jsou otevřeny každý den od 7:00 do 17:00. O prázdninách se provoz nepřerušuje.

Další služby:

Agentura nabízí také 24 hodinové hlídání na území Plzně. Tuto službu je však potřeba objednat minimálně jeden den dopředu. Paní učitelka také organizuje narozeninové oslavy, na objednání podle přání rodičů. Děti mohou do školky přicházet a odcházet kdykoliv rodiče potřebují.

Poplatky:

Hodinová sazba za hlídání je 35 Kč.

Stravování:

Stravu si děti přinášejí sami z domova a paní učitelka jim ji v jesličkách, pokud je potřeba, ohřívá. Zajištěn je pouze pitný režim.

Další informace:

Svět dětí funguje již od roku 1997. Před bytovým domem je velké parkoviště, kde mohou rodiče zaparkovat. Jesličky navštěvuje poměrně velký počet cizojazyčných dětí. Děti jsou přijímány celoročně. Děti každý měsíc navštěvují divadelní představení a bazén. V teplých měsících navštěvují často Plzeňskou ZOO, která je ihned vedle budovy, ve které se nachází jesličky.

Centrum Kulíšek

Základní informace:

Centrum služeb rodinám s dětmi, Kulíšek, o.p.s.
Adresa: Záhorského 887, Praha 5 Hlubočepy
Tel.: 603 318 099
Web: www.centrumkulisek.cz/

Zařazení instituce dle legislativy:

Od července 2015 je předškolní zařízení zapsáno jako dětská skupina u Ministerstva práce a sociálních věcí

Prostory:

Kulíšek se nachází v budově Fakultní Základní školy V Remízku, ve které je také Mateřská škola. Budova byla zrekonstruována v roce 2008. Centrum má vlastní šatnu, ve které se děti převlékají, a která se nachází ihned vedle třídy. Velká třída je rozdělena na část se stolky, pracovní stůl učitelek a skřínky s pomůckami, kuchyňská linka, kde je také snížený dřez na

mytí nádobí pro děti a otevřený prostor po stranách s hračkami pro volné hry dětí a tělovýchovné chvílky, apod. Mateřská škola a Kulíšek mají vlastní prostornou zahradu, na které se nachází velké množství prolézaček, pískoviště, prostor pro běhání. Děti z Kulíšku zde mají také malé políčko se zeleninou. Jedinou nevýhodou jsou od třídy poměrně vzdálené toalety.

Personální zajištění:

V zařízení pracují tři tety, které nemají pedagogické vzdělání, ale mají akreditovaný kurz MŠMT ČR Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky a dále také záchranářský kurz. Tety docházejí do zařízení podle počtu dětí. Vždy tak připadá na jednu tetu maximálně šest dětí.

Maximální počet dětí a jejich minimální věk:

Maximální kapacita zařízení je 15 dětí. Přijímány jsou děti od 2 do 4 let, někdy i mladší.

Výchovně - vzdělávací program:

Každý den děti cvičí a chodí na procházky za každého počasí.

Provozní doba:

Centrum má otevřeno každý den od 8 do 17 hodin. Rodiče musí s dětmi přijít do devíti hodin.

Další služby:

O prázdninách mohou do zařízení chodit také děti, které jej běžně nenavštěvují, a to v případě že jsou starší než 4 roky. Přijímány jsou také sourozenci dětí, které do zařízení docházejí. Horní věková hranice těchto dětí je šest let.

Poplatky:

Poplatky se odvíjejí od počtu dní, které děti stráví ve školce. Tyto dny je nutné si předem rezervovat. Pokud dítě onemocní, je možné si zarezervované dny přesunout do následujícího měsíce, kdy je nutné si jej vybrat, poté však propadají. Pokud dítě dochází každý den na dobu sedmi hodin, zaplatí rodiče 390 Kč za den. Cena jednotlivé hodiny je 120 Kč. Rodiče platí každý měsíc zálohu dle počtu zapsaných dní. Celodenní stravné vyjde na 62 Kč.

Stravování:

Centrum zajišťuje pro děti dopolední a odpolední svačinu. Obědy se dováží ze školní jídelny Fakultní Základní školy V Remízku. Děti si každé ráno donášejí vlastní lahve na pití, do kterých jim paní učitelky dolévají nápoje.

Další informace:

Do zařízení mohou chodit i děti, které mají ještě pleny. Adaptace dětí je zde možná i s rodiči, a to klidně i po dobu dvou týdnů podle potřeb dětí. Děti jsou přijímány celoročně. Jelikož rodiče neměli zájem o odpolední kroužky, školka žádné neorganizuje. Centrum pořádá klasické besídky pro rodiče a „odpoledne“ s maminkami/tatínky. Do zařízení chodí také velký počet dětí cizinců. Výhodou je, že paní ředitelka ovládá anglický jazyk a může s těmito rodiči komunikovat.

Jesle Praha 5

Základní informace:

Centrum sociální a ošetrovatelské pomoci Praha 5, p. o.
Adresa: Na Hřebenkách 3, Praha 5 150 00
Tel.: 257 221 454
Web: www.csop5.cz

Zařazení instituce dle legislativy

Jesle jsou provozovány Centrem sociální a ošetrovatelské pomoci Prahy 5, o.p.

Prostory

Jesle se rozprostírají ve dvou budovách k těmto účelům stavěných v klidné části Prahy 5. V první budově se nachází prádelna, kuchyň a další technické zázemí. V druhé budově jsou dvě herny, ložnice, šatna, přijímací místnost, sesterna a izolační místnost, koupelna a kuchyňka pro distribuci jídla. V části jedné z heren se nachází stolky se židličkami. Jesle mají vlastní prostornou zahradu a terasu, na kterou je možné vynést některé hračky ze třídy.

Personální zajištění

O děti pečují jedna zdravotní sestra, dvě sanitární pracovnice a jedna pomocnice.

Maximální počet dětí a jejich minimální věk

Maximální kapacita zařízení je 25 míst a přijímány jsou děti ve věku 1,5 roku a starší. Horní věková hranice jsou tři roky.

Výchovně - vzdělávací program

Výchovně vzdělávací koncept vychází z Programů výchovné práce v jeslích a mateřských školách z roku 1967, 1978, 1984 a z Osnovy výchovné práce pro jesle a mateřské školy z roku 1963.

Provozní doba

Jesle mají otevřeno od 6:30 hod. do 17:00.

Další služby

Pobyt dětí lze domluvit dle potřeb rodičů v rámci provozní doby.

Poplatky

Měsíční paušální částka při každodenní docházce je 3 600 Kč, ke kterému je připočítáváno za každý skutečně odchozený den denní poplatek 100 Kč, ve kterém je zahrnuto stravné. Při nepravidelné docházce činí poplatek 400 Kč na den. Stravné zahrnuté v poplatcích činí 40 Kč.

Stravování

Stravování je zajištěno vlastní kuchyní. Zajímavostí je, že děti dostávají nejen svačiny, ale i snídaně po příchodu do zařízení.

Další informace:

V jeslích probíhá ranní filtr, při kterém jsou děti prohlédnuty sestrou, aby se zjistily případné zdravotní obtíže. Všechny děti používají jeslové oblečení, které se v jeslích také pere. Sestry si vedou deník skupiny, kde jsou zaznamenávány nejen činnosti, ale také veškeré úrazy, které se dětem stanou. V koupelně se, kromě umyvadel a záchodků, nachází také přebalovací pult a nočníky. Přijímány jsou pouze děti s trvalým bydlištěm na Praze 5. Upřednostňovány jsou však děti, které budou docházet pravidelně, na doplnění kapacity se přijímají děti pouze na 46 hodin v měsíci.

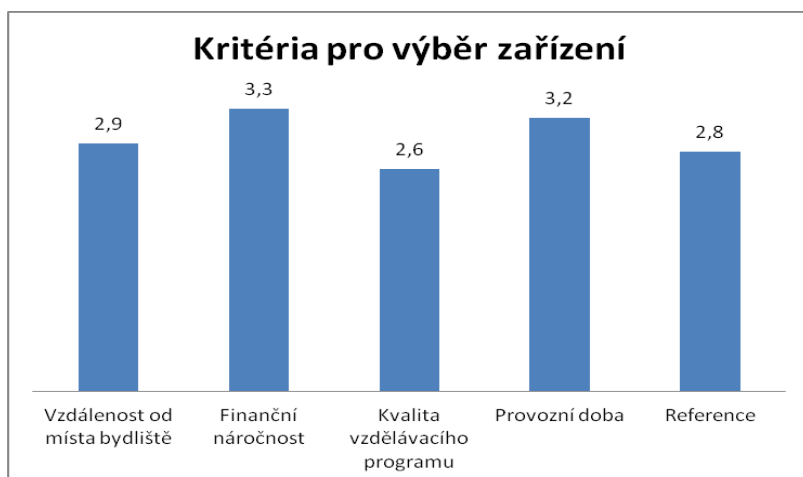
6 Dotazníkové šetření

Celkem jsem rozeslala přibližně 220 dotazníků a zpět se mi navrátilo 136 dotazníků, z toho jsem 32 dotazníků vyřadila z důvodu nekorektnosti odpovědí.

V jakém věku začínají děti navštěvovat zařízení denní péče?

Děti, jejichž rodiče se zúčastnili výzkumu, začínaly navštěvovat zařízení v průměru ve 23,8 měsíci. Nejmladšímu dítěti bylo 9 měsíců, když začalo docházet do zařízení.

Jaká mají rodiče kritéria při výběru zařízení?

Graf 2

Rodiče měli ohodnotit čísla 1- 5 všechny možnosti, kdy každou z čísel mohli použít pouze jednou. V průměru byla pro rodiče nejdůležitější finanční náročnost zařízení. Poté rozhodovaly reference, které rodiče na zařízení získali, vzdálenost zařízení od místa bydliště a provozní doba instituce, jehož služby rodiče využívali. Jako poslední se umístila nabídka vzdělávacího programu. Viz Graf 2

Mezi další kritéria, která rodiče uvedli, patřily: počet dětí na jednu učitelku, zda není problém, pokud dítě ještě nosí pleny, malý domácí kolektiv, jídelníček, vybavenost herními prvky, zahrada. Ve čtyřech případech hledali rodiče zařízení podle faktu, zda mají oprávnění provozovat takovéto zařízení, například dle živnostenského zákona apod.

Tři respondenti neodpovídaly na tuto otázku z toho důvodu, že v jejich okolí není jiné zařízení, které přijímá takto malé děti, a neměly tedy na výběr.

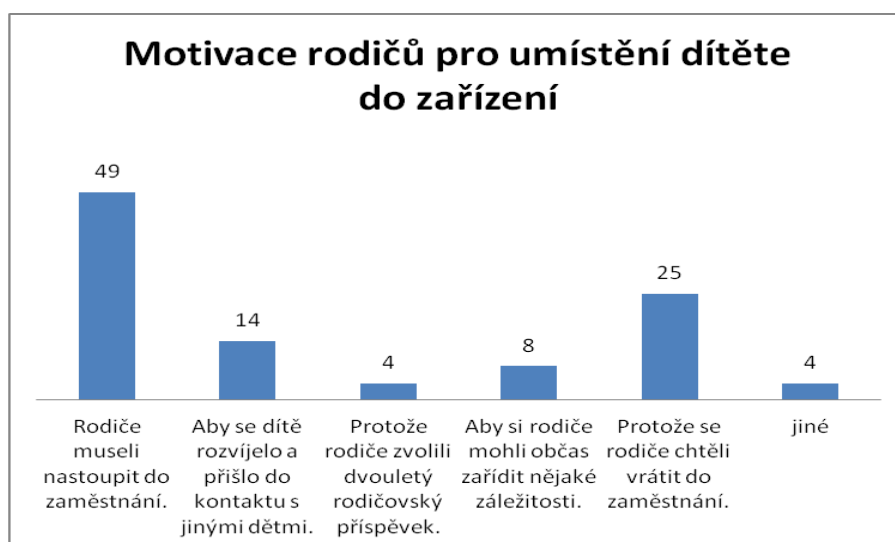
Na doplňující otázku zda děti respondentů navštěvují zařízení, které si rodiče přáli, aby navštěvovalo, odpovědělo 100 rodičů kladně a 4 záporně. Jako důvod uváděli nespokojení rodiče nedostatek zařízení v okolí, ze kterých by mohli vybírat nebo vybrané zařízení nepřijímalo takto malé děti, či na základě finanční situace si nemohli dovolit vybrané zařízení.

Kolik času pobývají děti v zařízení?

V průměru děti navštěvují zařízení 4,1 dnů v týdnu. Největší počet dětí (64) navštěvuje zařízení každý den v týdnu. Na čtyři dny v týdnu dochází 9 dětí a na tři dny 14. Jedenáct dětí pobývá v zařízení dva dny z týdne a pouhý jeden den z týdne dochází do zařízení 6 dětí. Viz. Graf 3 v příloze.

Nejvíce dětí (41) navštěvuje zařízení pravidelně osm hodin denně a na sedm hodin denně dochází 30 dětí, jejichž rodiče se zúčastnili výzkumu. 15 dětí navštěvuje zařízení po dobu devíti hodin. Dále pak na šest hodin dochází 5 dětí, na pět hodin 7 dětí a na 4 hodiny 6 dětí. Denně děti v průměru pobývají v zařízení 7,5 hodin. Viz Graf 4 v příloze.

Co je motivací rodičů pro umístění dítě do zařízení?

Graf 5

Největší počet respondentů označil jako důvod pro umístění dítěte do zařízení potřebu vrátit se od zaměstnání, ať protože musel nebo chtěl. Čtrnáct účastníků výzkumu umístilo dítě do zařízení denní péče z důvodu jeho vlastního rozvoje. Osm rodičů si potřebuje občas vyřídit nějaké záležitosti a nemají jinou možnost hlídání jejich potomků v době jejich nepřítomnosti. Čtyři rodiče zvolili dvouletou variantu rodičovského příspěvku a poté museli nastoupit do zaměstnání, proto pro dítě našli zařízení, které navštěvuje v době jejich pracovních povinností. Poslední čtyři rodiče uváděli jako důvod narození sourozence a potřebu výpomoci s hlídáním staršího sourozence. Jedna z matek uvedla, že dostala nabídku lepší práce, kterou nechtěla odmítnout, proto pro své dítě našla zařízení denní péče.

Jaká je dostupnost zařízení pro děti mladší tří let v ČR?

Pouhých 15 respondentů považuje dostupnost zařízení denní péče pro děti mladší tří let za dostatečnou a 7 za spíše dostatečnou. Za spíše nedostatečnou mají rodiče dostupnost ve svém okolí ve 48 případech a za naprosto nedostatečnou ve 34 případech. Zajímavostí je, že 4 rodiče z Prahy, kde je poměrně velká koncentrace těchto zařízení oproti jiným částem České republiky, považují dostupnost zařízení tohoto typu za spíše nedostatečnou. Viz Graf 6 v příloze.

Jsou rodiče spokojeni se zařízením, které navštěvuje jejich dítě?

Spokojenost se službami zařízení je veliká. Celkem 95 rodičů uvedlo, že je s nimi naprosto spokojeno a 9 rodičů, že je spíše spokojeno.

7 Diskuse

V první části diskuse bych se chtěla vyjádřit k průběhu výzkumného šetření. První překážkou bylo zajištění institucí pro případové studie. Překvapením pro mne bylo, že většina zařízení, která jsem kontaktovala, mne z různých důvodů odmítla. Celkem jsem zavolala asi do 15 institucí, z toho do pouhých tří mne pozvali. V zařízeních mne personál přijal velmi dobře a dokonce mne zapojili do denního programu. Některá zařízení, která jsem nemohla navštívit, ale svolila alespoň k rozdáni dotazníků.

Pro dotazníkové šetření bych příště zvolila jiný způsob distribuce a zpětného získávání dotazníků (například e-mailovou formou). Jelikož jsem svěřila tento úkol do rukou institucí, nemohla jsem rodičům zajistit stoprocentní možnost anonymního odevzdávání dotazníků. Nemohu říci, zda vedení zařízení opravdu zajistilo, aby přiložená obálka visela na neutrálním místě, např. v šatně či na chodbě. Z jednoho zdroje jsem se dozvěděla, že právě přesně z toho důvodu nemohli rodiče objektivně hodnotit otázku vlastní spokojenosti se zařízením.

Při psaní bakalářské práce mne napadla otázka či námět pro další zkoumání a to: Jaká je adaptace u takto malých dětí? Liší se doba adaptace takto malých dětí od dětí starších tří let, či ne? Je pro takto malé děti důležitá přítomnost rodiče při adaptaci, či ne?

Z publikací, které jsem studovala při zpracovávání práce, jsem se dozvěděla všeobecně známou věc, a to že v České republice, stále ještě přetrvává tradiční pohled na péči o dítě do tří let, kterou by měla zajistit matka. Zajímavou otázkou pro výzkum by bylo: Jaký názor má mladá generace lidí na institucionální péči o takto malé děti. Pokud by si mohli mladí lidé vybrat, jakou formu péče by zvolili pro své dítě apod.

8 Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo zmapování institucí nabízejících péči o děti od narození do tří let věku a jejich dostupnost v České republice. Tento cíl jsem podle mého názoru splnila. Pro svoji práci jsem čerpala z různých zdrojů (z odborné literatury, internetu, či legislativních dokumentů). V teoretické části jsem zpracovala stručný přehled zařízení, která můžeme nalézt v některých státech. Bohatá nabídka institucí pro děti mladší tří let v zahraničí by mohla být inspirací pro rozvoj podobných zařízení u nás, jelikož jak z mého výzkumného šetření vyplynulo, je jich nedostatek a jsou soustředěny převážně do velkých měst.

Dále jsem se zabývala historickým vývojem zařízení pro děti od narození do tří let. Jedním z důležitých poznatků v této části práce jsou společná zařízení jeslí a mateřských škol, jejichž vznik umožňoval školský zákon z roku 1960. Uspořádání těchto zařízení by mohlo být náповědou pro českou politickou sféru, jak vyřešit nedostatek míst pro děti mladší tří let. V současné době opět začínají klesat počty dětí v mateřských školách, které zaplavily v minulých letech všechna předškolní zařízení a které se nyní začínají přesouvat do základních škol. Děti mladší tří let tak mohou doplnit kapacity škol, které se budou potýkat v budoucích letech s nedostatkem dětí, a nebude muset docházet k jejich rušení. Zároveň se tak zvýší počty míst pro děti mladší tří let. Hlavní částí bakalářské práce byl přehled zařízení, která se věnují péči o děti mladší tří let. Mojí snahou bylo vystihnout koncepci konkrétních zařízení, jejich legislativním ukotvením, organizačním uspořádáním, personálním zajištěním apod.

V rámci výzkumného šetření jsem dosáhla cílů, které jsem si vytyčila. Poznatky k jednotlivým výzkumným otázkám mohu shrnout takto:

- 1) Děti začínají zařízení navštěvovat v průměru v dvaceti třech měsících. Ovšem objevily se i děti, které začínaly zařízení navštěvovat již v devíti měsících.
- 2) Nejdůležitějším kritériem při výběru zařízení je pro rodiče finanční náročnost zařízení a hned poté provozní doba. Na třetím místě se umístila vzdálenost od místa bydliště, kterou jsou rodiče ochotni s dětmi dojíždět a reference, které získali od jiných rodičů, z internetu apod. Na posledním místě se umístila nabídka vzdělávací koncepce. Toto zjištění ukazuje, že malá dostupnost institucí denní péče nutí rodiče vybírat zařízení finančně a vzdálenostně dostupné a kvalitní nabídka vzdělávacího programu zůstává v pozadí. Někteří rodiče si nemohou

vybírat vůbec, protože v jejich okolí není množství institucí nabízející služby péče o děti do tří let.

3) Děti v zařízení tráví nejčastěji 5 dní v týdnu (64 dětí ze 104), v průměru je to 4,1 den v týdnu. Délka denního pobytu se u dětí liší a pohybuje se od 4 do 9 hodin. Nejčastěji však děti pobývají v zařízení 8 hodin (41 dětí) a 7 hodin (30 dětí), Průměrně děti denně stráví v zařízení 7.5 hodiny.

4) Motivací pro umístění dítěte do zařízení bylo podle mého očekávání potřeba návratu rodičů do zaměstnání, ať už protože rodiče chtěli (49 rodičů), či museli (25 rodičů). Pozitivním zjištěním bylo, že čtrnáct rodičů umístilo dítě do zařízení v jeho vlastním zájmu v rámci dalšího harmonického rozvoje. Čtyři rodiče zvolili pouze dvouletý typ rodičovské dovolené a 8 z rodičů si potřebovalo občas vyřídit nějaké záležitosti.

5) Spokojenost rodičů s dostupností zařízení v jejich okolí byla malá. Pouze 15 rodičů považovalo dostupnost za dostatečnou a 7 za spíše dostatečnou, 48 za spíše nedostatečnou a 14 za naprosto nedostatečnou. Bakalářská práce prokázala, že rodiče v České republice mají pouze omezenou dostupnost služeb, týkajících se péče o děti mladší tří let. I přesto, že nabídka služeb v českém systému je poměrně rozsáhlá, jejich hojnost však není rovnoměrně zastoupena ve všech částech ČR. Při vyhledávání institucí jsem zjistila, že jsou situovány převážně do velkých měst a rodiče z malých vesnic či odlehlých míst musí často své děti dovážet velké vzdálenosti.

6) Odpovědi některých rodičů k této otázce nelze považovat za objektivní, jak jsem již výše v diskusi zmínila. Výsledek této otázky nelze považovat za validní.

Za aktuální a zásadní nedokonalosti nabídky zařízení denní péče pro děti mladší tří let považují:

- Malou dostupnost služeb na území ČR
- Nízkou nebo téměř žádnou kontrolu kvality vzdělávací a výchovné koncepce v neškolských zařízeních.
- Nedostatek zdrojů pro práci pečovatелů v kolektivních zařízeních pro děti mladší tří let.

Psaní závěrečná práce pro mne bylo přínosem. Pomohlo mi zorientovat se v legislativě týkající se těchto zařízení a rozšířilo mi povědomí o různých formách péče o děti mladší tří let nejen v České republice, ale i v zahraničí.

Výsledky mé bakalářské práce mohou být přínosné pro jednotlivá zařízení denní péče o děti do tří let, mohou být také přínosná pro města, firmy a další fyzické osoby, či právnické osoby, které například uvažují o zřízení takovýchto zařízení. A v neposlední řadě mohou být použity jako inspirace pro rodiče, kteří se poohlížejí po zařízení pro své dítě.

9 Seznam použité literatury

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Analýza podmínek a možností zařazení dětí od dvou let věku do mateřských škol a vyhodnocení dalšího řešení rozšíření péče o děti do tří let*. Praha: Vláda České republiky [online]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Analyza-podminek-a-moznosti-deti.pdf>

BĚLINOVÁ, Ludmila. *Metodika výchovné práce v jeslích a mateřských školách*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1986. Metodické příručky (SPN).

BOSNIČOVÁ, Nina a Jitka KOLÁŘOVÁ (eds.). *Kde to ladí a kde skřípe: sladování práce a péče v mezinárodní perspektivě*. Praha: Gender studies, 2012. ISBN 978-80-86520-40-7.

BROŽOVÁ, Stanislava a Vladimíra JELÍNKOVÁ (eds.). *Předškolní výchova a primární vzdělávání v zemích Evropské unie*. Praha: Ústav pro informace ve vzdělávání, 1996. Eurydice. ISBN 80-211-0237-3.

COUFALOVÁ, Vladka. Dobročinné aktivity Marie Riegrové-Palacké a Marie Pape-Carpantier ve prospěch reformy předškolního vzdělávání v 19. století. *Člověk* [online]. 2010, (20). Dostupné z: <http://clovek.ff.cuni.cz/view.php?cislocianku=2010102509>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Demografické ročenka 2010 - 2014: Pramenné dílo*. Dostupné také z: https://www.czso.cz/csu/czso/casova_rada_demografie

DUDOVÁ, Radka a Hana HAŠKOVÁ. Diskursy, instituce a praxe péče o děti do tří let ve francouzsko-české komparativní perspektivě. *Gender, rovné příležitosti, výzkum* [online]. 11(2/2010), 36-47. Dostupné z: <http://www.genderonline.cz/cs/issue/14-rocnik-11-cislo-2-2010/164>

EACE, EURYDICE. *Vzdělávání a péče v raném dětství v Evropě překonávání sociálních a kulturních nerovností*. Luxembourg: Publications Office, 2009. ISBN 9789292010256 (česká verze).

EVROPSKÁ KOMISE, EACEA, EURYDICE, EUROSTAT. *Klíčové údaje o vzdělávání a péči v raném dětství Evropy: Zpráva Euridice a Eurostatu*. Lucemburk, 2014. ISBN 978-92-9201-743-9.

GILLOVÁ, Patricie, Parlamentní institut, Petra BARTÁKOVÁ a Eva DOSTÁLOVÁ. *Systém předškolního vzdělávání ve vybraných zemích Evropské unie: Studie č. 5.282*. 2008.

GRŮZOVÁ, Lucie a Zora SYSLOVÁ. *Dvouleté dítě v předškolním vzdělávání* [online]. 1. 2015. ISBN 978-80-210-8114-7. Dostupné z:

<https://munispace.muni.cz/index.php/munispace/catalog/book/795>

CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1369-4.

KERŠNEROVÁ, Radomíra. *Nová forma péče o děti – dětská skupina: Národní centrum pro rodinu*. Dostupné také z:

http://www.rodiny.cz/images/soubory/Detska_skupina.pdf

KERŠNEROVÁ, Radomíra. *Možnosti péče o děti předškolního věku v ČR*. 2013. Dostupné také z: <http://www.rodiny.cz/aktualne/47-nezarazene/2194-moznosti-pece-o-deti-preskolniho-veku-v-r>

KLEŇHOVÁ, Michaela. Předškolní vzdělávání v České republice a v zahraničí. *Školství* [online]. Praha, **XX**(37), 10. Dostupné z: <http://www.tydenik-skolstvi.cz/data/files/uvod-3087.pdf>

KONOPÁSKOVÁ, ANNA. *Pohled na finské školství*. Zpravodaj: Odborné vzdělávání v zahraničí [online]. Praha, **XXII**(3/2011), 5-7. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/uploads/Periodika/ZPRAVODAJ/2011/Zp1103a.pdf>

KŘÍŽKOVÁ, Alena. *Práce a péče: proměny "rodičovské" v České republice a kontext rodinné politiky Evropské unie*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2008. Sociologické aktuality. ISBN 978-80-86429-94-6.

KUCHAŘOVÁ, Věra a Kamila SVOBODOVÁ. *Síť zařízení denní péče o děti předškolního věku v ČR*. Praha: VÚPSV, 2006. ISBN 80-87007-51-4.

KUCHAŘOVÁ, a kol. *Zmapování dostupnosti a podmínek pobytu dětí v jeslích, mateřských školách, školních družinách a obdobných zařízeních a jiných neinstitucionálních forem péče o děti v ČR včetně identifikace překážek jejich využívání s návrhy možných opatření k jejich rozvoji: Závěrečná zpráva o řešení projektu HR162/07*. 2008.

KUCHAŘOVÁ, Věra. *Péče o děti předškolního a raného školního věku*. Praha: VÚPSV, 2009. ISBN 978-80-7416-041-7.

KUCHAŘOVÁ, Věra a Kristýna PEYCHLOVÁ. *Kolektivní zařízení a služby péče o děti v ČR: Metodika pro rodiče*. VÚPSV, 2014.

LEDVINKOVÁ, Barbora. *Nástin vývoje opatroven, školek a mateřských škol*. V Praze: Fr. A. Urbánek, 1887. Urbánkova bibliotéka pedagogická.

LENDEROVÁ, Milena. *Dějiny každodennosti "dlouhého" 19. století*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2005. ISBN 80-7194-756-3.

LOUDOVÁ STRALCZYNSKÁ, Barbora. *Předškolní výchova ve struktuře evropských vzdělávacích systémů na příkladu německy mluvících zemí*. Orbis Scholae: Přehledové a srovnávací studie [online]. 2012, 6(1), 69-80 . ISSN 2336-3177.

MATĚJČEK, Zdeněk. *Co děti nejvíc potřebují*. Vyd. 5. Praha: Portál, 2008. Rádcí pro rodiče a vychovatele. ISBN 978-80-7367-504-2.

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Národní koncepce rodinné politiky* [online]. 2005 Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/2125/koncepce_rodina.pdf

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Rodinná politika na úrovni krajů a obcí: metodické "doporučení" Ministerstva práce a sociálních věcí ČR*. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, 2008. ISBN 978-80-86878-82-9. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/6778/Rodinna_politika.pdf

MONATOVÁ, Lili. *PŘEDŠKOLNÍ PEDAGOGIKA 20. STOLETÍ*. 1989

NEVĚŘILOVÁ, Dana. *Poplatky za pobyt v Dětských jeslích SMOI účinné od 1. 4. 2012*. Statutární město Olomouc: Oficiální informační portál [online]. Olomouc, 2013. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/obcan/socialni-sluzby/detske-jesle/poplatky>

NOVÁKOVÁ, Milada a Marie LHOTÁKOVÁ. *Péče o děti v jeslích*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1964. Na pomoc učitelů (Státní pedagogické nakladatelství)

OPRAVILOVÁ, Eva a Jana KROPÁČKOVÁ. *Studijní texty k předškolní pedagogice s úvodem do pedagogiky*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, 2005. ISBN 80-7290-251-2.

PALONCYOVÁ, Jana. *Systém denní péče o děti do 6 let ve Francii a v České republice*. Praha: VÚPSV, 2013. ISBN 978-80-7416-119-3.

PRŮCHA, Jan. *Pedagogický výzkum: úvod do teorie a praxe*. Praha: Karolinum, 1995. ISBN 80-7184-132-3.

PRŮCHA, Jan. *Přehled pedagogiky: úvod do studia oboru*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-567-7.

PRŮCHA, Jan, Jiří MAREŠ a Eliška WALTEROVÁ. *Pedagogický slovník*. 6. aktualiz. a rouš. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 80-7178-772-8.

PRŮCHA, Jan a Soňa KOŤÁTKOVÁ. *Předškolní pedagogika: učebnice pro střední a vyšší odborné školy*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0495-4.

PRŮCHA, Jan. *Srovnávací pedagogika: mezinárodní komparace vzdělávacích systémů*. 3., aktualizované vydání. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0870-9.

SPLAVCOVÁ, Hana a Jana KROPÁČKOVÁ. *Vzdělávání dětí od dvou let v MŠ*. Praha: Portál, 2016. ISBN 978-80-262-1042-9.

STALKER, Milada. *Nová mezinárodní klasifikace vzdělávání ISCED 2011*. Vzdělávání: Čtvrtletník Národního ústavu pro vzdělávání [online]. Praha, 1(2/2012), 2. ISSN 1805-3394. Dostupné z: http://www.nuv.cz/uploads/Periodika/VZDELAVANI/2_12.pdf

STUDENÝ, Antonín. *Jesle a mateřské školy*. Praha: SNTL, 1978. Řada stavební literatury.

SYSLOVÁ, Zora, Irena BORKOVCOVÁ a Jan PRŮCHA. *Péče a vzdělávání dětí v raném věku: komparace české a zahraniční situace*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. ISBN 978-80-7478-354-8.

ŠÍMOVÁ, Zuzana a Lenka HRKLOVÁ. *Péče o děti jako mezigenerační most: [metodika vzdělávacího kurzu Asistentka v předškolní péči]*. Praha: Zdravotnické zařízení městské části Praha 4, 2014. ISBN 978-80-260-6923-2.

ŠŤASTNÁ, Anna a Kamila SVOBODOVÁ. *Rozdělení genderových rolí mezi rodiči malých dětí v České republice a na Slovensku*. FÓRUM sociální politiky: odborný recenzovaný časopis [online]. 4(4/2010), 2-9. ISSN 1803-7488.

ŠULOVÁ, Lenka. *Raný psychický vývoj dítěte*. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-08774.

ŠVARŤÍČEK, Roman a Klára ŠEĎOVÁ. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0644-6.

UHLÍŘOVÁ, Jana. *Hledání cesty profesionalizace učitelů primární školy v letech 1948-1989*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, 2013. ISBN 978-80-7290-641-3.

Ústavu zdravotnických informací a statistiky České republiky. *Činnost kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do tří let a dalších zařízení pro děti v roce 2012*. Praha, 2013. Dostupné z: <http://www.uzis.cz/category/tematicke-rady/zdravotnicka-zarizeni/kojenecke-ustavy-detske-domovy-dalsi-zarizeni-pro-deti>

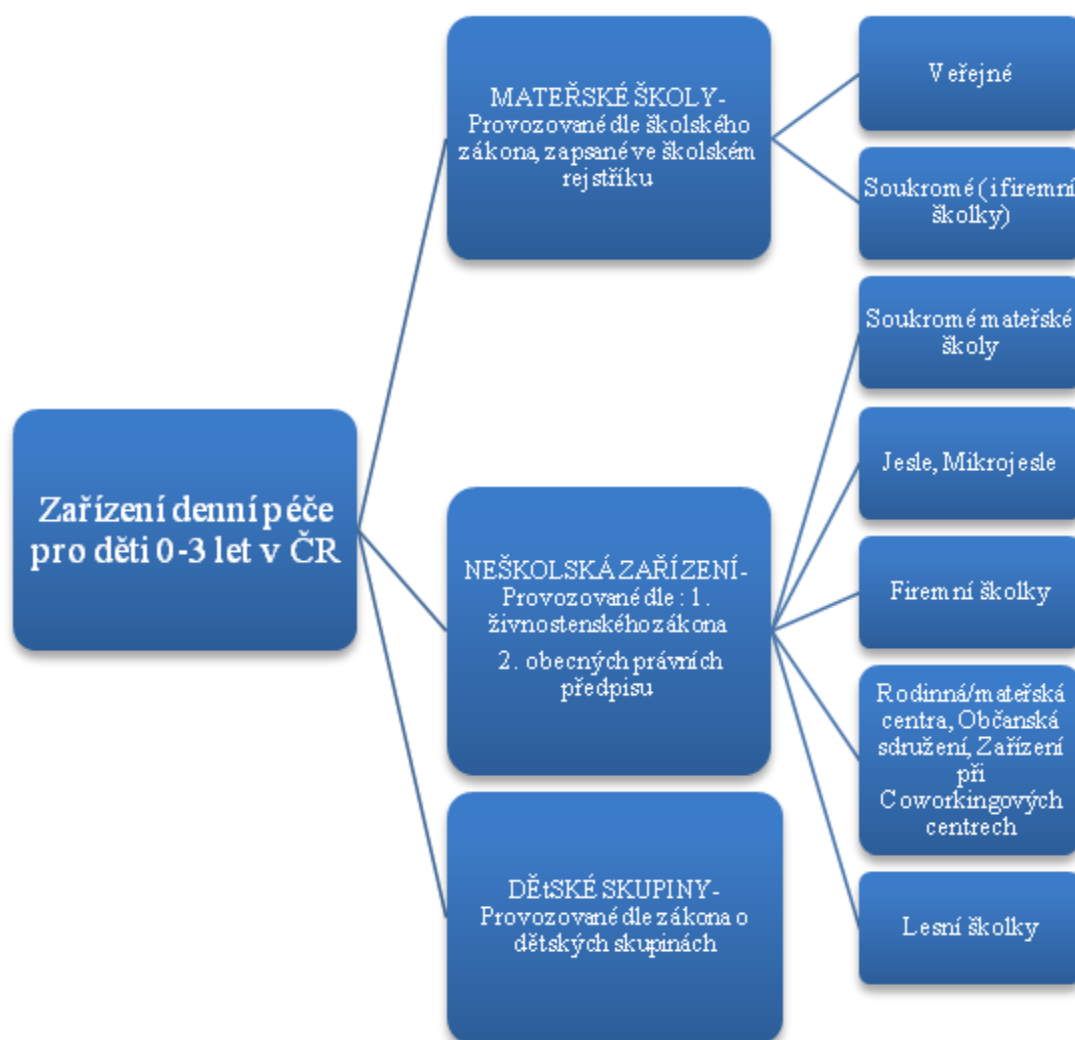
VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie: dětství, dospělost, stáří*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-308-0.

VOŠAHLÍKOVÁ, Tereza. *Ekoškolky a lesní mateřské školy: praktický manuál pro aktivní rodiče, pedagogy a zřizovatele mateřských škol*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 2012. ISBN 978-80-7212-593-7.

10 Přílohy

1. Přehled institucí pro děti do tří let.....	50
2. Dotazník pro rodiče.....	51
3. Instruktažní dopis pro ředitelku.....	54
4. Seznam zařízení, ve kterých byli rozdány dotazníky.....	55
5. Grafy ke zpracovaným výsledkům bakalářské práce.....	58

1. Přehled institucí pro děti do tří let

Inspirováno KUCHAROVÁ, Věra a Kristýna PEYCHLOVÁ. Kolektivní zařízení a služby péče o děti v ČR: Metodika pro rodiče. VÚPSV, 2014.

2. Dotazník pro rodiče

Dobrý den vážení rodiče,

jmenuji se Lenka Heroldová a jsem studentka 3. ročníku bakalářského studia oboru Učitelství pro mateřské školy na pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Chtěla bych Vás požádat o vyplnění krátkého anonymního dotazníku, který bude zpracován v mé závěrečné bakalářské práci, která nese název Nabídka institucí pro děti 0-3 let v České republice. Cílem mé práce je analýza zařízení zabývajících se péčí o děti 0-3 let v denním režimu a jejich využívání rodiči.

1) Kde bydlíte? (Město) _____

2) Kolik je vám let?

a) 20-30

b) 31-40

c) 41-50

d) 51-60

e) jiné. Uveďte kolik: _____

3) Jste muž/žena?

4) Jaké máte nejvyšší dosažené vzdělání?

a) základní

b) středoškolské

c) vysokoškolské

d) jiné. Uveďte které: _____

5) Kolik máte dětí a jaký je jejich věk? _____

6) Kolik bylo vašemu dítěti, když nastoupilo do zařízení? (Vyjádřete v měsících)

7) Podle jakých kritérií jste vybírali zařízení? (Přiřaďte čísla od 1-5, kdy číslo 1 je nejdůležitější a 5 nejméně důležité. Každá z číslic smí být použita pouze jednou.)

___ Vzdálenost

___ Finanční náročnost

___ Výchovně vzdělávací nabídka

___ Provozní doba

___ Reference

Zde můžete uvést jiná kritéria. _____

8) Chodí vaše dítě do zařízení, kterého jste si přáli, aby navštěvovalo? Nebo z jakéhokoliv důvodu (vzdálenost, financování, atd.) ne.

Ano

Ne

Pokud ne, z jakého důvodu: _____

9) Kolik dní v týdnu (popř. v měsíci) navštěvuje dítě zařízení?

10) Kolik hodin denně? _____

11) Vyberte tvrzení (Vyberte jen jednu z možností):

Do zařízení naše dítě nastoupilo ...

... protože, tatínek/maminka musel/a nastoupit do zaměstnání.

... aby se rozvíjelo a seznámilo s jinými dětmi.

... protože rodiče zvolili dvouletý rodičovský příspěvek

... aby si rodiče mohli občas zařídit nějaké záležitosti.

... jiné. Které? _____

12) Vyberte tvrzení:

V našem okolí byla nabídka institucí pro děti 0-3 let...

a) ... dostatečná. Mohli jsme si vybírat z více zařízení najednou.

b) ...spíše dostatečná. V našem okolí je poměrně dost těchto zařízení. Ale přáli bychom si mít větší výběr.

c) ... spíše nedostatečná. V našem okolí je malý výběr těchto zařízení.

d) ... nedostatečná. V našem okolí je pouze jedno takové zařízení.

13) Jste spokojeni se službami vašeho zařízení?

Ano

Spíše ano

Nevím

Spíše ne

Ne

Níže se můžete vrátit k jakékoliv otázce, vysvětlit, upřesnit nebo napsat cokoli Vás k tématu napadá (lze použít i druhou stranu dotazníku)

Děkuji ji Vám za Váš čas.

Lenka Heroldová

3. Instrukční dopis pro ředitelku

Dobrý den vážená paní ředitelko,

jmenuji se Lenka Heroldová a jsem studentka 3. ročníku bakalářského studia oboru Učitelství pro mateřské školy na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Na základě naší telefonické domluvy posílám dotazníky pro rodiče. Do obálky jsem vložila novou obálku se zpáteční adresou a poštovní známkou. Prosím o zpětné zaslání do 15.6.2016. Prosím o umístění obálky například na nástěnku v šatně či na chodbě, kam by mohli rodič své dotazníky anonymně odevzdávat. Vyhodnocení dotazníků nebude vztahováno k jednotlivým zařízením, ale vypracuji obecné shrnutí názorů rodičů ve všech zařízeních, které se zúčastní (Dětské skupiny, rodinná centra, firemní školky, jesle, občanská sdružení).

Prosím o vyplnění informací a příložením k vyplněným dotazníkům.

Název instituce: _____

Typ instituce (např. mateřská škola- státní/soukromá, dětská skupina, jesle, mateřské/rodičovské/dětské centrum, firemní školky, lesní školky, dětské koutky, a jiné): _____

Vyberte:

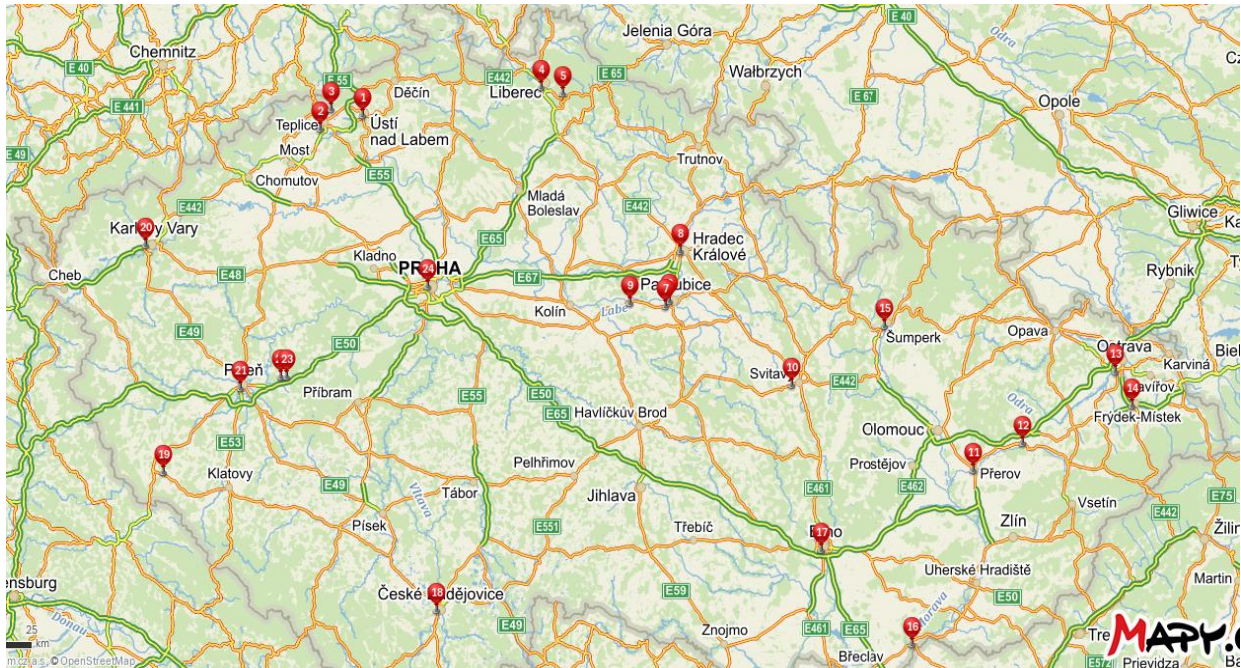
- a) Mateřské školy státní (Řídí se školským zákonem.)
- b) Mateřské školy soukromé
- c) Mateřské školy soukromé zapsané ve školském rejstříku
- d) Neškolská zařízení- komerční (Řídí se živnostenským zákonem.)
- e) Neškolská zařízení- neziskové (Řídí se obecnými právními předpisy.)
- f) Jiné _____

Velice děkuji za pomoc při realizování ankety, velice si vážím Vaší ochoty.

S pozdravem Lenka Heroldová

V Rokycanech 8.6.2016

4. Seznam zařízení, ve kterých byly rozdány dotazníky

1. Jesle města Ústí nad Labem, p.o.
Adresa: Mezní 2853/2, Ústí nad Labem, 400 11
Telefon: 472 775 848
Web: www.jeslicky.cz
2. Dětské Centrum Smíšek
Adresa: Karla Aksamita 982/7, Teplice 415 01
Telefon: 731 516 406
Web: www.jesleteplice.cz
3. Studio Beruška
Adresa: Smetanova 225/4, Krupka 417 42
Telefon: 732 607 638
Web: www.studioberuska.unas.cz
4. Rodinné centrum s Miniškolkou JÁJA
Adresa: Budovcova 18, Liberec 1, 46001
Telefon: 608 208 203
Web: <http://www.miniskolkajaja.cz/>
5. Tadeáškovy jesličky
Adresa: Jindřichovská 220/3, Jablonec nad Nisou 466 02
Telefon: 775 188 580
Web: <http://www.tadeaskovyjeslicky.cz/>
6. Centrum pro Rodinu Sluníčko
Adresa: Palackého 2411, Pardubice 530 02
Telefon: 777 352 505
Web: www.hernaslunicko.cz

7. Jesle Ratolest

Adresa: K Blahobytu 727, Pardubice 530 02

Telefon: 466 798 550- 9

Web: www.ratolest.eu/jesle/

8. Školička u Draka

Adresa: Mikoláše Alše 631/3, Hradec Králové 500 02

Telefon: 734 435 374

Web: www.skolickaudraka.cz/

9. Elmík dětské centrum

Adresa: Nádražní 889, Přelouč

Telefon: 466 959 237

Web: www.elmet.cz/Elmik%20informace.htm

10. Hlídací centrum Baby Krůček

Adresy: Pražská 1908/2a, Svitavy 568 02

Telefon: 604 509 421

Web: www.mckrucek.cz/hlidaci-centrum

11. Městské jesle

Adresa: Kabelíkova 14a, Přerov 750 02

Telefon: 581 220 102

Web: www.ssmc.cz/kontakty-na-jesle.html

12. Jesličky Pianko

Adresa: Hřbitovní 483, Hranice 753 01

Telefon: 776 176 174

Web: www.jeslickypianko.cz/

13. Jesle Bumbřík

Adresy: Žilinská 99, Ostrava-Poruba 708 00

Telefon: 605 464 443

Web: www.bumbrlik.cz/

14. Jesle Frýdek Místek, p.o.

Adresa: Brožíkova 40, Frýdek Místek 738 02

Telefon: 558 432 858

Web: www.jesle-fm.cz/

15. Jesle Ječmínek o.p.s

Adresa: Evaldova 25, Šumperk 787 01

Telefon: 583 217 394

Web: www.jesle-jecminek.webnode.cz/

16. Jesle Lužice

Adresa: Lesní 24, Hodonín-Lužice 696 18

Telefon: 731 490 454

Web: www.jesle-luzice.estranky.cz/

17. Jesličky Fr. Skaunicové, Stamicova, Fugnerova
Adresa: Františky Skaunicové 66/17, Brno- Židenice 615 00
Telefon: 545 212 039
Web: <http://www.polza.cz/zarizeni-pece-o-dite-v-detske-skupine-jeslicky-0>

18. Louskáčkovy jesličky
Adresa: Pražská tř. 2237/67, 37004 České Budějovice
Telefon: 725 981 750
Web: www.louskackovyjeslicky.cz/

19. Sluníčko Domažlice, p.o.
Adresa: Michlova 565, 344 01 Domažlice
Telefon: 379 722 590
Web: www.domazlice.eu/organizace-mesta/slunicko-domazlice/

20. Kvjesle.cz
Adresa: Studentská 81/14, Karlovy Vary 360 07
Telefon: 603 227 020
Web: www.kvjesle.cz/

21. Agentura Svět dětí
Adresa: Brněnská 8, Plzeň
Telefon: 603 740 745
Web: www.svetdeti.wz.cz/

22. Soukromé hlídání dětí Čtyřlístek
Adresa: Osek u Rokycan 32, Osek u Rokycan 33821
Telefon: 723 144 981
Web: www.hlidani-ctyrlistek.estranky.cz/

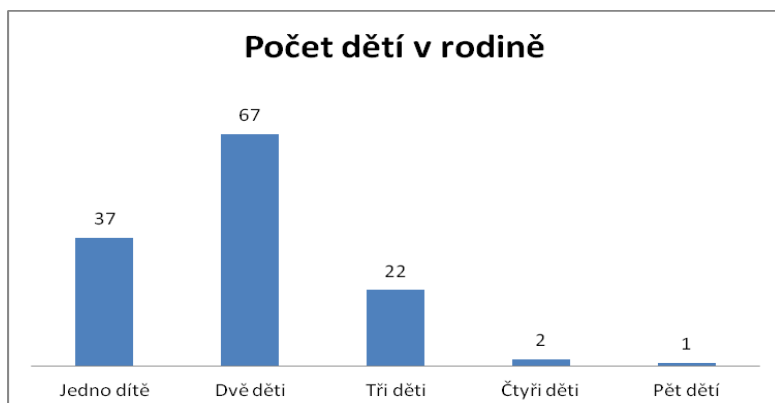
23. Základní škola a Mateřská škola Volduchy, p.o.
Adresa: Volduchy 121, Volduchy 33822
Telefon: 371 728 320
Web: <http://www.skolavolduchy.cz/cs/>

24. Centrum Kulíšek
Adresa: Záhorského 887, Praha 5- Hlubočepy 152 00
Telefon: 603 318 099
Web: www.centrumkulisek.cz/

25. Hlídání dětí v Rokycanech
Adresy: Na Husinci 889, Rokycany 33701
Telefon: 733 101 499
Web: www.hlidani-supova.cz/

5. Grafy ke zpracovaným výsledkům dotazníkového šetření

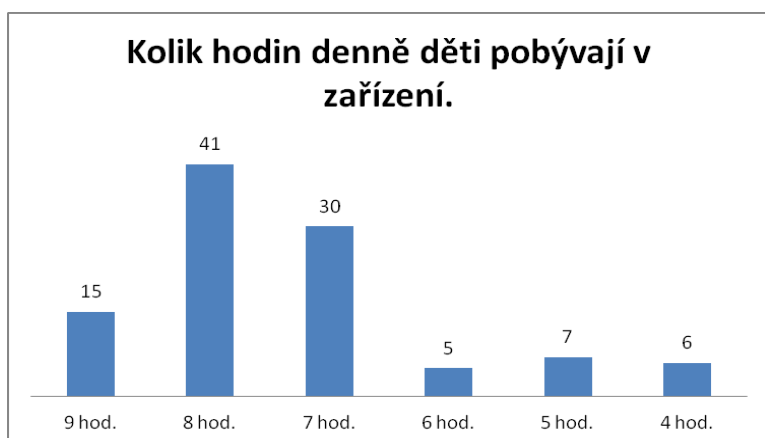
Graf 1

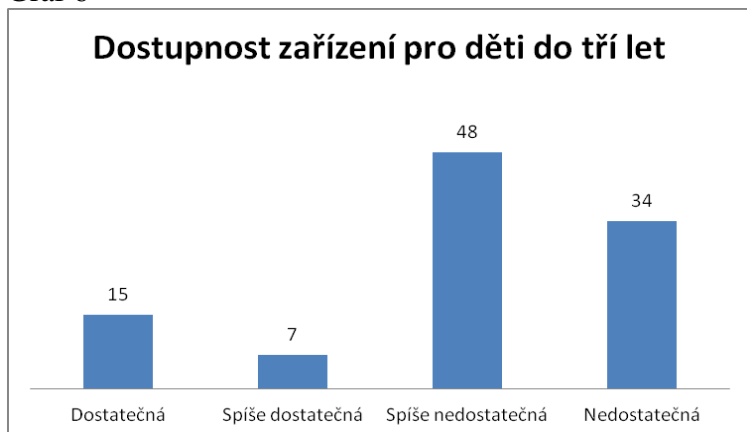
Graf 3

Graf 4

Graf 6

Graf 7

Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta

M. Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Evidenční list žadatelů o nahlédnutí do listinné podoby práce

Jsem si vědom/a, že závěrečná práce je autorským dílem a že informace získané nahlédnutím do zveřejněné závěrečné práce nemohou být použity k výdělečným účelům, ani nemohou být vydávány za studijní, vědeckou nebo jinou tvůrčí činnost jiné osoby než autora.

Byl/a jsem seznámen/a se skutečností, že si mohu pořizovat výpisy, opisy nebo rozmnoženiny závěrečné práce, jsem však povinen/povinna s nimi nakládat jako s autorským dílem a zachovávat pravidla uvedená v předchozím odstavci tohoto prohlášení.

Poř. č.	Datum	Jméno a příjmení	Adresa trvalého bydliště	Podpis
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				